

VIGRED

DEKLIŠKI LIST

112910

P. n. čitatelje in čitateljice, ki za leto 1929 Vigredi ne mislijo naročiti, vljudno prosimo, da nam prvo številko vrnejo, da se vemo ravnati.

Upravništvo »Vigredi«.

V oceno smo prejeli.

Otrok. Poglavlje o vzgoji. Napisal Josip Volc, stolni kanonik. V Ljubljani, 1928. — To je knjiga, ki smo jo že davno želeli in že dolgo pogrešali. In spet je to knjiga, ki bi jo morala imeti vsaka slovenska hiša in bi jo morala preberati — pomnite, kaj sem zapisal — preberati, ne samo prebrati vsaka Orlica, posebno še vsaka nevesta. Če bi se naše družine ravnale po navodilih, ki so tam napisana, oh, to bi imeli mi košček raja že kar tu na zemlji.

Sicer ste mnoge že brale te nauke. Prinašal jih je svoj čas »Bogoljub«. Zdaj jih imate tu zbrane v lepi knjigi in na vso moč

skrbno obdelane. Vsaka beseda je bila najmanj desetkrat premišljena, preden je prišla v knjigo. Jezik je lep, lahko umeven, skrbno opijen. Zdi se mi, da skoro še preskrbno. Zakaj nekaterih krepkih, pristno Volčevih izrazov v knjigi kar pogrešam. V knjigi ni nobenega visokega modrovanja, pred katerim bi naš um opešal; vse je vzeto iz življenja, ker je pisano za življenje. Knjiga sama stane nevezana 25 Din; nauki v njej so vredni zlata in kjer se bodo po njih ravnali, bo prihranjena marsikatera solza bridkosti.

J. Langerholz.

»Prispevajte v fond za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo v Ljubljani!«

Tiskovni sklad.

Nadaljnji prispevki so došli:

Lešnik Urška, Begunje	10.— Din
Gašperič Rozi, Ribnica	10.— „
Francka Jenko, Dolenja vas	10.— „

30.— Din
Zadnji izkaz: 1304·50 „
Skupaj 1334·50 Din

112910

Iskreni Bog plačaj!

»Slov. Orliška Zveza«, izdajateljica »Vigredi«.

Vsebina.

R. L. T.: Mir ljudem, ki so dobre volje	1	Brat Nardžič: Dekle z zagonetkami v očeh	11
P. Evstahij: Božična	2	P. Evstahij: Sveti večer in sveta noč	13
Dr. P. R. Tominec, O. F. M.: O deklški duši	2	Orlovski zlet v Prago, od 3.—8. julija 1929	14
Lojzka Horvatič: Jezuščkove jaslice	4	Ksaver Meško: Moje pesmi	16
Lojze Golobič: O gica	4	Francka Zupančič: »In vstal je, vzel dete in njegovo mater in se vrnil v Egipet«	16
Francka Zupančič: Betlehemska evharistija	7	P. Krizostom: Dekliška pesem	17
Lojzka Horvatič: V božični noči	7	Francka Zupančič: Sveta noč	17
Naš Lojze: Utrinki	8	P. Evstahij: Naša načela	18
Roza Matoh: V sveti noči	9	Rožni dom	19
P. Evstahij: Novoletna	9	Od srca do srca	19
Podgorska: Mir se je razlil	9	Vigrednica-gospodinja	21
Miriam: Iz davnine	10	Organizacija in Drobiž	23

VIGRED

DEKLIŠKI LIST

Leto VII — V Ljubljani, 1. januarja 1929 — Štev. 1

R. L. T.:

Mir ljudem, ki so dobre volje . . .

Tako se zdi, kakor da ta sladki obet ne velja več. Kamorkoli pogledam globoko v človeško srce, pa je tam prav na dnu, kjer bi moral biti najtišji mir, le nepokoj in čudna razdvojenost. In vendar so angeli peli in še pojo: Mir ljudem . . . in vendar je Jezus ponovno zatrdil: Svoj mir vam dam, svoj mir vam zapustim, pa ne kakor svet daje, ga vam jaz dam . . . Kako to, da je mir tako redek gost našim dušam?

Sestra, meni se močno zdi, da zato, ker nimamo dobre volje.

Če bi imeli dobro voljo, bi naša vera bila vse bolj živa, vse bolj iskrena, vse bolj dejanska. Tako pa je tako malo trdnega v nas. Drobne težave in ne ravno velik križ, mimohiteča bridkost, hipna žalost — pa že pustimo, da nam vse to zastre in zatemni lučko vere. Same rože bi hoteli imeti in same cvetne preproge, kakor da On ni trpel, kakor da je On, ki je naša pot, v nasladah živel, kakor da nikoli ni rekel: Kdor hoče za m.noj, naj vzame svoj križ . . . Ali je v meni in tebi dobra volja . . . ?

Če bi imeli dobro voljo, bi naše upanje bilo vse bolj trdno in nemajno. Upali bi z vso srčnostjo in gotovostjo, da bo dobri Bog tudi tam pomagal, kjer se vse druge nade grudijo v prah. Ne upali bi vanj samo tedaj, če v sijaju nebeške slave velevali nebu in zemlji in ji zakone piše, ampak bi upanje prav tako brstelo kot večno zelena vejica zimzelena, ob bornih jasticah, v senci getzemanskih oljk, da, celo spričo groznega ponižanja na križu. Ne vem, kako je z našo dobro voljo.

Največja pa je ljubezen. Če bi bili dobre volje v pravem pomenu, besede, bi naše ustnice ne poznale trpkih in grenkih besedi jeze, nevolje nestrpnosti — temveč bi jih obkrožal ljubezniv smehljaj sestrskе dobrohotnosti in nežne pozornosti. Ljubezen bi bila potem res kraljica in ne dekla, ki bi jo smeli odsloviti. In ta ljubezen, ki iz dobre volje izhaja, bi otirala solze in bednim sestram in bratom bila solnce in uteha v trpljenju. Ljubezen vse premore — in koliko je še sovrašтва na svetu, ki ga more pogasiti samo velika in čista ljubezen.

Ti drobno božje Dete v jasticah — naša vera, naše veliko upanje v dolini solza in še naša sladka ljubezen, daj meni in vsem mojim bratom in sestram pravo dobro voljo, da se uresniči angelov himna: Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Božična.

O Marija, božja Mati,
o Devica blažena,
tvoje Dete molim s tabo,
ljubo Dete: Jezušček!
— Moljen, hvaljen in zahvaljen,
Jezus, dušam sladki raj,
po dobroti sin človeški,
Božji Sin od vekomaj!

Sveti Jožef, v vzdihne tvoje
opletem naj hvaležni cvet,
naj pozdravim kralja verno,
kipo njem bo rešen svet!
— Moljen, hvaljen in zahvaljen,
Jezus večnega Modrost!
O kako si blag, ponižen,
živi žar, neba sladkost!

Vi pastirci skromni, vdani,
oredni angelske vesti,
dajte, naj se vam pridružim:
v Bogu vam obraz žari!
— Hvaljen, miljen in zahvaljen,
Jezušček, Zveličar moj!
Hotel si naš brat postati,
raj odklepaš nam nocoj...

Dr. P. Roman Tominec, O. F. M.:

O dekliški duši.

Ko je Dante uzrl nežno lepoto in neizrazljivo ljubkost dekliške nedolžnosti pri Beatrici — se je pričelo zanj novo življenje. Beatrice njegova ljubljena, vsa poduhovljena, mu je bila od tedaj vodnica in zvezda ter lučka na potu življenja. Ta čudoviti preokret popisuje pesnik sam v posebnem delu: Vita nuova — Novo življenje.

V naših dneh se mnogo govori, razpravlja in piše o novem življenju, o nekakem prerodu naše notranjosti, naše duševnosti.

Vsako življenje ima pa svoj izvir v Duhu božjem. Duh božji veje, kjer hoče in prečesto počije ne na čelu, ki samozavestno pozablja, da so darovi božji milost in ne nekaj samoposebi umevnega, temveč se skloni nad glavo ponižnega in skromnega. Posebej pa naklanja isti Duh božji deklici, ženi kot čuvarici svetosti in lepote naših domov mnoge milosti, da jih goji in kot dragocen dar božji drugim deli iz svojega bogastva.

Novi čas, ki je v zadnjih desetletjih toliko lepega ustvaril, je pa v trpkosti boja za obstanek tudi mnogo nenadomestljivega uničil in zatrl.

In ena teh zatrtih lepôt je — nežnost dekliške duše, zavest tiste čudovite ženskosti, ki je kot dragocena skrinja do vrha napolnjena s preodličnimi lastnostmi ljubeče deklice, matere, žene. Te lastnosti pa so: nežnost in ljubezen, pristrčnost, dobrohotnost, pozornost, skromnost, pobožnost, moč, zaupljivost, trdnost in še zvestoba. Lahko bi jih več naštel, toda, ker hočemo itak celo leto posvetiti resnemu prizadevanju oblikovati dekliško dušo v dovršeno umetnino, ker hočemo povsem smotno razpravljati o bistvenih potezah lepega dekliškega značaja, naj to zadostuje.

Imam pa eno prošnjo, katere, vem, ne boste odbile. Vsaka izmed vas je morda že, ali pa še bo tiho, tiho sanjala: da bi bila nekomu kakor Beatrice — lučka in zvezda in vse na svetu. Moja prošnja je, da bi vsaka, ki bo te vrstice brala, skušala postati, kar je v svojih najtišjih sanjah sanjala. Je toliko oči, ki gledajo za lučko pa je še niso uzrle, toliko bednih in otožnih src hrepeni po enem samem pramenu solnca in toliko rok sega po dobri roki, ki bi pomagala... Sestra, postani Beatrice... saj na svetu ne cveto samo rdeče rože in rožmarin.

Ze po naravi imaš svojo posebno čuvstvenost, svoj način mišljenja, povsem lasten način hotenja. Morda si človek, katerega temeljna poteza je globoko čuvstvo, morda te v tvojem nehanju in dejanju vodi predvsem stvarna razsodnost razuma, morda je v tebi najbolj poudarjena volja. Kakorkoli ima v tebi glavno besedo čuvstvo ali razum ali volja. Deloma vpliva na to tudi tvoja telesnost, ki mestoma močno posega v duševno razpoloženje.

Poleg teh naravnih temeljev tvojega značaja, je velike važnosti še v z g o j a, ki si jo dosedaj imela. Tvoji starši so s svojim življenjem, obnašanjem, govorico, oblikovali tudi tvoje mišljenje in ravnanje, seveda le do gotove meje. Enako tudi šola, učitelj, učiteljica — vse to ni šlo kar tako mimo tebe, marsikaj je ostalo, marsikaj je tvoji duši dalo svoj pečat.

Tudi tvoje življenje je risalo svoje lepe ali nelepe poteze v tvojo deklliško dušo. Tvoje misli, povsem skrite, samo tebi in Bogu znane, so tudi oblikovale tvoj dosedanji značaj, tvoje hrepenenje, tvoji cilji, sestra, vse to ni brez močnih vplivov na tvojo notranjost. Vsi boji, ki si jih že doživela, zmage, porazi, razočaranja, uspehi, prestopki, strasti so tvoji osebnosti vrezali nekaj povsem tebi lastnega, čisto svojega.

Jasno je, da se to, kar je bilo, ne da izbrisati. Če hočeš oblikovati svoj značaj, tedaj ga moraš navezati na to, kar je že v tebi zgrajenega. Vprašanje je samo v tem, kaj je tvoj cilj.

Dovršen značaj je podoben umetno uglasenemu glasbilu, kjer vse strune v popolni ubranosti zazvene v en sam akord. Vse sile, zmožnosti, darovi, so v medsebojni lepi harmoniji in se medsebojno izpopolnjujejo. Vse je zaokroženo, vse ima svoj namen, ničesar ni odveč, ničesar premalo. Tak značaj ima visoke vzore, odlikuje ga toplo, plemenito in dobro srce, odkritosrčen je in pošten, nesebičen in na žrtve pripravljen, velikodušen in pri tem vendar vztrajen, odločen in podjeten. Tak človek seveda nehote povsod zbudi občudovanje, vsako srce očara, vsi mu zaupajo, vsi ga ljubijo.

To je seveda v z o r, ki ga niti svetniki in svetnice niso vedno povsem uresničili. Edino o Jezusu bi smeli vse to trditi brez pretiravanja. Zato je tudi On rekel: Zgled sem vam dal . . .

* * *

Sestra ali slutiš svojo veliko nalogo?

Besedica značaj je sicer povsem kratka, vendar pa veliko obsega in še več pomeni. Kakor človekova zunanost obstoja vedno iz več posameznih potez, ki so v celoti potem odločilne, enako tudi človekov značaj tvorijo posamezne lastnosti, ki so bolj ali manj v njegovi osebnosti poudarjene. Značajna poteza je neka doslednost v ravnanju po gotovih načelih. Na priliko, če se kdo pri vseh svojih izjavah tudi v velikih neprilikah drži načela — bodi odkrit in pošten, brez laži — tak človek ima značajno lastnost odkritosrčnosti. Enako je z dobrohotnostjo, enako z obzirnostjo.

Kdor ima več takih plemenitih potez v svoji notranjosti, pri tem že smemo govoriti o z n a č a j n e m človeku. Nikakor pa ne moremo tega trditi o osebi, ki ima le eno ali drugo lepo lastnost, v celoti pa prevladuje neobvladanost samega sebe, sebičnost, brezobzirnost itd.

K lepemu značaju spada torej dvoje: volja usmerjena v dobro in dosledno ravnanje v tej smeri. Za prvo so predpogoj zdrava, pametna in poštena načela, ki se skladajo z vestjo in božjo postavo, za drugo je potrebna trajnost in odločnost v ravnanju po teh načelih.

Oboje je za lep značaj neogibno potrebno. Če kdo nima jasnih načel, o takem ne moremo govoriti, da je značaje. Ravna se po vetru, kakor ravno kaže, da je zanj boljše. Enako se pa mora značaje človek po svojih načelih

tudi dosledno ravnati in se ne sme prepuščati slučaju ali tujemu vplivu. Kar enkrat spozna za pravo in pošteno, mora tudi izpeljati, pa magari, da je še toliko nasprotstva in ovir.

Kakor gorska voda, ki hiti po skrivnih podzemeljskih potih, sprejema vase drobne delce vseh mogočih rudnin in sestavin, enako tudi človek prejema dobro in slabo od svojih prednikov.

Kdorkoli si že, v kakršnihkoli razmerah si dosedaj živela, in bodisi, da so tvoja leta še v prvi pomladi, bodisi, da si prišla že v leta zorenja, eno je gotovo, da so temeljne poteze značaja v tebi zarisane. Te poteze so ti deloma prirojene, deloma privzgojene v zgodnji mladosti, deloma tekom let pridobljene. Kakor so listi enega drevesa med seboj podobni, vendar ne boš našla niti dveh, ki bi si bila povsem slična, prav tako si tudi ti pač podobna drugim po telesu in duši — toda imaš pa vendar nekaj edinstvenega, nekaj enkratnega, nekaj potez na svojem telesu in v svoji duši, ki so samo tvoje in samo tebi podeljene.

Lojzka Horvatič:

Jezuščkove jaslice.

*Betlehemski hlevček —
kak si bogat!
Tebe si je izvolil:
Jezus, naš brat ...*

*Prêstol so njemu
jaslice borne;
nič se ne bojte,
duše spokorne!
Hoče objeti
brate in sestre ...*

Lojze Golobič:

Olgica.

1. Seja.

T isti večer so se vse semiške rebri užgale. Dolgi rdeči jeziki so bušili iz kupov brinja in snopja v drhteče ozračje: vsako rebro, vsak holm je nocoj široka luč. Zidanice na obršjih se odpahujejo, čepi padajo od sodov; židana volja vre iz zemlje, iz ognjev, iz vina.

Pa kdo je vrgel bakljo na semiške rebri, da so se vnele in pokrjavile nebes?

Aj, ali ne veš, da je nocoj Ivanji večer; in da je samo eden v letu, ne veš? In da ga mora mladina v jutro spremljati?

Na Smuku je počilo iz možnarja, za tem so podtaknili največji grmadi goreč snop. In že je rdeč val pljusnil visoko pod zvezde.

»Hej, Imer, vriskaj! Po turško ureži, na dva glasa! Potem ga dobiš polič. Nocoj ga smeš, naš sveti Janez goduje. In mi vsi nori pobje z njim. Glej, takole!«

Števo, lepi in veseli dečko, je nagnil polič in goltal. Nato ga je prožil Imeru, domačemu hlapcu, ki se je iz Albanije priklatil in se kot hlapec v njih družino vštel.

»Le pij, Števo,« se je branil, »Tvoj Bog se ne srđi, moj Alah bi mi grdo zameril. Zato bom vriskal brez poliča.«

»Beži, beži, kaj lajaš, kar ni res! Vlečeš ga, kadar si sam doma; nihče te ne vidi, ko pod mizo uloviš bariglo in orglaš z njo ... Javno se pije kot mi; kaj tajiš noge kot gad!«

Tečev Jože, nagajivec, je dražil.

»Molči, miš,« je ravel Imer, »nikdar ni šla iz mene laž, nikdar se ne bo zlegla v mojem srcu. Molčal bi, pa mi reci vol, reci mi uš! Samo ne reci mi, da lažem. Če mi to rečeš, potem si zame pes; in ne dam ti več oka.«

Jože je nocoj pil, zato ni molčal: »Lažeš, delaš se lepega.«

Imer je vstal in mrko govoril, kot bi skale rušil:

»Vi lažete, vi, ki pravite, da ste od pravega Boga. Mrzim vas. Pri nas si povemo v obraz samo resnico, pa naj bo kot kamen mrzla. Z resnico pridemo iz matere, s resnico gremo v zemljo spat. Laži ne zna naš jezik. Pri vas pa je tako, da nikdar ne vem, kaj mislite; le to vidim, da onega, kar pravite, ne mislite ...«

»Ho, ho, Kata gre!« je veselo prekinil Števo Imerov gnev. »Kata, hajd na polič! Ti ga pogoltniš s črepinjo prej, ko naštejemo dva. Božja devica si, ali jezik tvoj je kot od ose rep: za njim skeli in oteče. Pa nocoj se le napij, nihče ne vidi; jutri pa takoj, ko bo dan sinil, hodi po vaseh in laži, da se je Orel Štefan Grozdnik napil in je kvantal. Boš?«

»Oh, oh, oh, kdaj sem tako delala! Oh, še nikdar.«

Sveto je obrnila oči v nebo; belo so se ji odprle kot splašeni kokoši, ko strmi za skobcem.

»Zopet nekdo spè. Kot bela golobica. In orožnik z njo? E, Stanislav je to; in ona je Olgica.«

Štefan je pristavil levo k ustom in pozval: »Hej, Olgica, k nam, k nam! Samo vi še, pa je polna družba.«

»Baš k vam hočem. Vedela sem, da tam, kjer Števo kresuje, je najlepše ...«

Sladko je žgolela in nudila Števu belo roko. Ali on je nenadno mrklo ošinil Stanislava. V žolču ga je imel, zato je trpel:

»Prav, da ste vzeli s seboj moža postave; tu smo jako nevarni: Pijemo, pojemo in po glavah hodimo.«

»Ne, šel je z menoj, ker ne vem poti in ponoči ni varno ženski po samem.«

»Aha! Morda imate prav. Ali mnogokrat so bolj varne same ...«

»Ti hočeš mene, mladič; pazi se, da ne zavre v meni. Ugrizni se, prej ko blekneš!«

Trdo je siknil Stanislav.

Števo je popustil: »Razumite dovtip!«

»Dobro torej!«

Števu je padlo na prsa težko vzdušje; vzdignil se je, da gre po naročaj dračja. Ali ko je otipal gosto grmačo, kjer ga ne bi mogel nihče najti, se je zleknil pod njo. Tegobne misli so se kuhale v njem:

»Kaj je z mano? Vsakemu človeku bi dal nocoj toplo besedo, temu žandarmu je ne morem. Naj bi me kdo nocoj s pestjo po glavi, ne bi mu vrnil. Ali tega bi udaril, da bi se pod roko vdolblo. Pa ne vem, čemu. Morda mi ni prav, da za Olgico hodi? Bôde me nekaj v srcu ... Le kaj je meni Olgica! Nič, kot vse druge. Še vem, kako je bilo lani, ko sem študentoval na Grmu: Pridite k nam, pridite, pridite! Matere so me zvale na južino, da bi njihove hčere videl. Pa nisem hotel; preveč ljubim svobodo. Škrjanec pod solncem bi bil rad ... Ne, Števo, ni ga dekleta, ki bi te ulovilo. Najmanj Olgica, ki si vzame žandarma za nočnega čuvarja, fej! ... Vraga, pa nekaj je: Ljubosumje me gloda. In srce se mi vznemiri, ko jo vidim; kaj vem, čemu!

Ali nocoj ste mi pokvarili večer. Ti, žandar, hudič te! Ne, ne bom klet. Ti, Olgica, znaj, da mi nisi nič, dvakrat nič! Amen.«

Medtem, ko semiška gora plameni od kresov in vina in mlade krvi, pa brli tiha lučka v Domu: v kotu za mizo sede dekleta; sveta resnoba jim je razlita po obličjih, kot da v svetišču molijo; kot da se dajejo v žrtev, mlade svečenice, za nas, ki oblateni blodimo po močvarnih tleh. Oj sestre, kot večne lučke izgorevajte za nas, da se vrnemo na vašo čisto pot...

Ankica, predsednica semiških Orlic, vodi sejo. Osemnajstletno dekle je, ali njen obraz lije srečo in ljubezen mlade, lepe matere. Iz oči se ji toči v lice duša, vsega čudežnega polna, kakor da gleda z onega sveta.

»Poleg točk, ki smo jih rešile, imam še zadevo z Olgico. Rada bi v naš krožek. Kaj mislite, sestre?«

»Prosim besedo!«

»Imaš jo, Jela.«

»Da bi jo vzela? Tuja nam je, pritepenka. Ne veš več, Ankica, kako nas je grdila, ko smo se vračale od procesije: Čukice, čukice, fej, fej — je vikala. Proti sem.«

»Ne sodi trdo, Jela! Kaj veš, kako ji je žal za oni dan! Morda nas je spoznala: da se ljubimo, da je v vseh nas ena sama duša; da smo si sestre v radosti in žalosti. Če ima ena rano v duši, smo vse bolne in trpimo in molimo z njo, dokler ni zdrava. Vidi nas in želi iskreno k nam.«

»Ti ne veš, kar vem jaz,« je rasla Jela; »samo radi njega sili sem, radi Števa. Ve, da imamo skupne igre, izlete... Kača je. Kot sem rekla, proti sem.«

»O, Jela, ti ji nisi dobra, zato ji braniš k nam.«

Ankica je doumela Jelo, njeno bolečino in šibkost. In tedaj je razodela svojo lepo dušo:

»Jela, tu ne glej na svoje srce, na njene misli. Plemenito moraš čutiti. Roko moraš prožiti vsem, ki so slepi in iščejo. Vsa osebna drhtenja morajo umreti, kadar gre za to, da stopi k nam novo jagnje. Sestra moraš biti; od tebe mora iti sama dobrota kot od rože vonj. Vsako dekle ali fant, ki govori s teboj, morata čutiti: ima srce kot mati in oči in besedo. Še nikdar nista videla Orlice, pa vesta: drugačna je kot druge: odkrita, dobra kot kruhek, sestra vsem ljudem. In še mislita: Taka je morala biti Marija iz Nazareta...«

Jeli so misli odromale ven skozi okno, po stezi so šle med trtji in zidanicami, gor do Smuka. Tam ob ognjih so obstale in iskale... Ni čula Ankice, zato je vroče pala v njene besede:

»Nocoj gotovo kresuje s fanti, morda s Števom! Uf, ne sme, ne sme k nam! Pa vidite, kako lovi fante v trgovini: piškote jim siplje, sladko se jim slini, da vsi nore za njo. Ali je to dekle? Taka naj bo naša? Vse so take, bodo rekli ljudje; flajdre so kot drugod. Vidite, za to je mene...«

»Pa druge sestre? Dajte svoje misli! Ti, Bara, si bila vedno sodnica, daj, razveži voz!«

Tajnica Bara je mislila:

»Ne vemo, kaka bo, ali bolje je, da pride k nam; vsaj priliko ji damo, da nas vidi, da nas spoznava. Morda bi se polagoma živela v našo božjo pot in se preoblekla. Tudi če gre radi Števa, sem za to, da jo vzamemo. Če pa bi ji me še dolgo ostale tuje, pa naj zopet gre...«

»Pa druge?«

»Z Barico mislimo.«

»Torej?«

»Olgica je sprejeta.«

»Sestre,« je Ankica končavala sejo, »imejte jo, kot da je od začetka naša. Napak ji ne lučajte v obraz; nihče je ni učil, nima matere kot ve. Pa počasi

jih bo brisala s sebe, da bo bela kot jagnje. Kdo je znal, preden je v šolo šel? Me smo že dolgo v šoli, pa smo še vse prašne . . . Razumimo torej njo!«

Od Smuka je rdeči val še vedno šumel. Števo mu je vnovič dajal drv, odkar sta odšla Stanislav in Olgica. Ni ga bilo nazaj, dokler nista utonila v isto nočno pot, po kateri sta dospela. Takrat pa je zaukal iz polnih pljuč, da je šlo do krupeljskih loz in do vražjega kamena, kjer se je vrisk ubil.

»Oj, Števo je gor, ti grdi Števo,« se je zavedla Ankica, ko se je v družbi sester vračala v tihi dom.

»Števo, Števo,« je grenko trpela Jela, ko je šla po samotni stezi v svojo leseno kočo. »Nocoj so te mi ukradli in te dali Olgici. Vem, da nocoj nisi več moj in nikdar poslej več — pa naj se ubijem za tebe . . .« (Dalje).

Francka Zupančič:

Betlehemska evharistija.

Samo ona vživa popolno božično radost, ki je Detece jasli sprejela v božični evharistiji in ga nosi v sebi: srcece na lastnem srcu.

Ni bilo več »prostora v prenočiščih« stvarstva, ki bi Jezuščku dovolil biti tako majhen, tako skrit, kakor je v mali hostiji v tabernakeljnu. Zato si je tudi izbral ta Betlehem.

Angelcem je dovoljeno peti od začetka do zatona pred tisoč oltarji: »Slava Bogu na višavi in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!«

So smeli pastirci in modri vzeti v naročje detece najčistejše mamice? . . . O, najslajše ure! . . . Ne vemo . . . Ti pa smeš, in še več: božično-obhajilni zvonček zapoje: »O, gospod, nisem vredna . . .« Res, kdo bi bil vreden, odsvita Očeta, sija večne luči, radosti angelov, sinu Device Marije; sprejeti ga v roke — v svoje srce? In vendar angelci vabijo: »Pridite vi vsi, mali in veliki.« . . . In detece samo kliče: »Pridite k meni vsi!« — — »Kdor je meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.«

»S hrepenenjem sem to zahteval . . .«

In čudeži se gode. Bog postane dete in je hrana in človek je najtesneje združen z Bogom.

Sprejmi o božiču evharistijo in enaka boš Mariji; predpodoba najsvetejše Trojice, ki biva s sinom v tebi. Objemaš nebo in zemljo.

Objemi detece jasli v tvojem srcu in povej Bogu v tvoji bližini vse, kar bi hotela in imaš povedati daljnemu Bogu. V Betlehemu . . . na oltarju . . . v srcu . . . je rojen . . . »Jezušček, o Jezušček moj!«

Lojzka Horvatič:

V božični noči.

Visoko na nebu je zasanjalo na milijone drobnih zvezdic in se zazrlo v tihoto svete noči.

Domača svetišča so postala polna božične gorkote. — Nestrpno zro naše oči v jaslice, pričakujoč uresničenja velikega trenutka: ko nam bo drobno Detece sprožilo ročice v objem . . . Pristrčna molitev trepetja na ustnicah bratov in sester in hiti naproti svojemu Odrešeniku . . . Lepo nam je ob zibelki ljubkega Jezuščka. — Čutim, kako se nam Jezušček nalahno bliža in rahlo trka na vrata naših src. Na ustnicah nam poiigrava pobožen smehljaj neskončne sreče in drobna srčeca verno objemajo malega nebeškega Prijatelja.

Utrinki.

Vam, mladenke,
ki vas cenim,
ki vas ljubim,
posvečujem
verze te v spomin,
— v opomin!

1.

JOŽICI

V žioljenje — rečeno
zapomni si eno:
ko leta zbežijo,
norosti skele.

2.

MARICI

Marica, poglej nebo!
Zdi se mi, —
ali ni?
Zdi se mi
med zvezdami
ljubezni zveste
svet pečat.

V stoletnem teku
sestra sestro
pride zopet
obiskat.

Naj snideve
se blaženi
še me enkrat!

3.

SLAVKI

Srečamo se kakor rože:

komaj cvete so odprle,
da bi se zaupno zrle, —

že ortnar jih presadi.

4.

MARI

Zagrebi se v rože,
ki v Bogu cveto,
oso dušo napoji
s krepostjo mladó!

9.

TINKI

Ko grlica gruli,
me v dušo boli
za tebe, ki tudi
te gnezdo skrbi.

5

OLGI

Radi svoje
mile duše
sádi rože,
žarne rože
mladih dni!

Sádi rože!

Prst si vzemi
z mladih grobov,
v gredo deni
grobné ruše!

Sama veš:

radi svoje
mile duše.

6.

BETKI

Ko češnje zorijo,
jim lica žare.
A tebi pošteno,
žari naj srce.

7.

MALKI

Solze so lepe, ki teko
iz bisernih oči, —
Srce mi režeš za slovo.
Po meni vse drhti.

Vse ornem ti nekoč solze,
ko v črnem bom obhajana.
Še tvoje naj v nebo ječe,
če jaz bom proa klicana!

8.

VERI

Pisma bom ti vsipala,
tvoja pota spremljala.
Eno pa s poljubi pot
rada bi potresala.

Ono sveto, rano pot,
ko boš jutro dihala,
dan na dan se skrivala
s Hostijami v tihí kot.

Roza Matoh:

V sveti noči.

Od vseh krajev prihajajo in kot prelomljeni meči padajo na kolena pred bethlehmsko votlino, ki diha skrivnost Novorojenega.

Tudi jaz čutim neodoljivo silo, da trkam, trkam ko truden popotnik, ki ga je gluha noč zajela v puščinji. Odpri, Gospod! Sprejmi me v svoje Srce! Poživi mi vero in daj novih moči moji duši!

P. Evstahij:

Novoletna.

*Hvaljen, zahvaljen,
večni Gospod!
Vrelo življenja in skritih dobrot,
slednji jih čas
siplješ na nas — —
'bodi zahvaljen!
Milosti mnogo, veliko darov
že si prisodil novemu letu! —
— Bodi hvaležen očetov Očetu,
človek, moj brat,
sestra zemljanka!
— V Bogu bodi bogat,
— blag je njegov blagoslov! —
V Bogu bodi srečen, bogat,
narod moj!
Sestrica verna, z mano zapoj
pesem Gospodu!*

Podgorska:

Mir se je razlil . . .

Neslišno - skrivnostno prihaja ljubki Božiček, kot na lahkih perotih . . . O, pridi, božje Dete! Glej, kako te pričakujemo, hrepenimo po tvoji milosti! —

Snaženje — priprave na praznik — vse je urejeno, sedaj le še jaslice! Kako nestrpni so bili malčki ves popoldan! »Glej, zaboječek s pastirci je že tu!« Vseh šestero rok je na razpolaganje. Najmanjša, triletna Jožica pregleduje pastirce, petletna Nuška vsa zavzeta zre hlevček. Medtem, ko sem pripravljala mah, se je Francek — šolarček — trudil z zaboječkom, ga postavljaj, obračal, poskušal, kako bi primerneje priredil hribček.

Začnemo. Kako se je svetilo šestero oči! Vsi so pridno pomagali — razmetavati. — Vse je narejeno! — Ne, še angelčka je treba dodati na nevidni zlati nitki, ki bo plaval in oznanjal: »Mir ljudem . . .« »In pa še lučko! — Tako!« — — Rdečkasta svetloba se je razlila po hribčku, pastircih, angelčkih. — — —

Vsi trije otroci so klečali na stolih ob omari. Kako srečni, kako zadovoljni!

Tedaj je prišel sv. večer ter nas vse sladko objel. Zapeli so nevidni angeli tako skrivnostno lepo, tako tiho, neslišno za telesno uho, da je prisluhnila duša, vztrepetala v svojih globinah — zazvenele so v njej strune v najlepši, najblažji akord: »Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji . . .«

Mir se je razlil in napolnil vsa verna srca, izmučena od trudapolnega romanja na kraju poskušnje, nedolžni otroci so pa začutili nepopisno radost kakor da so jim blizu nebesa . . .

Iz davnine . . .

(Adventne in božične misli.)

Iz davnine segajo žarki na našo zemljo, žarki, kateri niso od tega sveta, tudi ne od vidnega solnca nad nami. Žarki razodenja božjega!

Adam in Eva sta po svojem padcu začula blagovest: »Pride Odrešenik! Verujta vanj in upajta — in bosta oživela duhovno, živela na veke, ko prestaneta kazen: trpljenje in telesno smrt!« — In Adam in Eva sta verovala božji besedi in s tem skušala popraviti svojo krivdo. Ne toži Adama, brat, in ti, sestra, ne bodi nejevoljna na Evo, našo pramater, njuno vero imejmo pred očmi svojega duha! — Abraham je zaslišal božji glas: »Blagoslovil te bom, in v tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi zemlje.« In verjel je Gospodovemu obetu, da bo iz njegovega rodu zaželjeni Zveličar; veroval in upal je vanj. Zaradi svoje vere je postal vreden biti praded Obljubljenemu. Očake in preroke je napolnjevalo sladko, tolažilno upanje, dvigala jih je vera v bodočega Odrešenika! — Tekla so leta in leta, minula so stoletja in tisočletja — in prišel je Zaželjeni vseh narodov, Abrahamov in Davidov potomec po telesu, Luč od zgoraj, Sin božji in sin brezmadežne Device, ponižne potomke slavnega rodu. Prišel je na svet naš Gospod Jezus Kristus. Svetla zvezda nad Betlehemom je pozdravila njegov prihod in pripeljala Modre z Jutrovega k njemu, potem ko so ga prisrčno pozdravili priprosto verni pastirji, čuvarji krotkih ovčic . . .

Nastopil je Jezus, ko je odrasel v moža, razodel se je svojim učencem. Verovali so . . . Njemu, Najboljšemu! —

Iz davnine odmevajo koraki naših blagovestnikov . . . Apostoli in učenci so videli poveličanega Zveličarja, bili so priča njegovega veličastnega vnebohoda, prejeli so moč in duhovno pomaziljenje, ko jih je sveti Tolažnik napolnil z nebeškimi darovi. In nato so se razšli in oznanjali povsod Kristusa, božjega Sina, Kristusa križanega in poveličanega, Kristusa Kralja. Nepopisna miloba je obdajala njih obraz, ko so govorili o betlehemskih dogodkih, o božjem Detetu, o deviški Materi njegovi, o sv. Jožefu, nove zaveze očaku . . . Čudovita resnoba jih je prevzemala, ko so pričeli govoriti o trpljenju Odrešenikovem. V duhu vaju vidim, sv. apostola Peter in Pavel, v duhu poslušam, kako oznanjata sv. evangelij v večnem mestu! Kakó se topijo srca v žarkih višje moči! Močna vera je vzknila in rodila junake, mučence za Kristusa! Kadar so v katakombah, v podzemeljskih votlinah, obhajali sveto noč, spomin Gospodovega rojstva, so začutili iz nebes prihajajoči okus neizrekljive blaženosti, presladki vonj božje bližine! — Tekla so stoletja, sv. Cerkev je rasla. Dobri Bog ji je poslal sv. Frančiška Asiškega kakor nov božič. Jaslice je poklonil ljubljenec božji vsem, ki so dobre volje, rajskemu Detetu v čast in vernim v spodbudo . . .

* * *

Iz davnine nam sije zgled naših pradedov . . . Kako iskreno so pozdravili lepo navado, postavljati jaslice v hiši! V duhu gledam davne prednike, kako delajo jaslice in jih lepšajo po svoje, vidim, kako prižigajo lučke, kako molijo v krogu svoje družine! Na sveti večer so pozabili na vse bridkosti; srca junakov, ki so se odlikovali v bojih zoper Turke, so vsako sveto noč postala mehka in blaga. Gospod jim ni zameril njih bojov! Saj so se borili za svoj dom, za čednost svojih ženâ in hčerâ, za svoja svetišča, za sveto vero! — — —

O sveta noč, napolni tudi naša srca z vero in upanjem, o sveta noč, napolni nas z ognjem božje ljubezni!

Dekle z zagonetkami v očeh.

I.

Kar nenadoma se je pojavila Danica v slovenski družbi velikega ameriškega mesta. In takoj, ko se je pojavila, je potegnila nase pozornost vseh, ki so se tako nepričakovano seznanili ž njo. Toda ne za dolgo. Kakor je bila prišla, tako je tudi izginila.

Zgodilo se je takole:

Župnik Primožič je oskrboval eno tistih slovenskih župnij v Ameriki, ki so tako velike kot cela ogromna ameriška mesta. To se pravi, njegovi ljudje so bili raztreseni in raztepeni po vsem poldrugmilijonskem mestu in so mnogi komaj vedeli, da je sredi med njimi slovenska fara s slovensko službo božjo. Nekaj se jih je bilo v teku let popolnoma odtujilo cerkvi in Bogu, nekaj jih je zahajalo že dolgo v tujerodne cerkve, niso več čutili potrebe in ne več imeli želje po slovenski cerkvi. Le manjši del je podpiral stremljenje župnika Primožiča in ž njim ustanavljal lastno župnijo, posvečeno sv. Janezu Krstniku.

Ob pričetku naše povesti je bila omenjena župnija blizu dve leti stara. Začela se je bila s slovensko službo božjo v neki javni dvorani, nadaljevala v spodnjih prostorih tesnega župnišča, ob praznovanju druge obletnice je pa že stala lična, čeprav majhna, lesena in samočasna cerkva.

Župnik Primožič je s svojimi farani pripravljaval slovesnost blagoslovitve. Kaj je vse imelo priti na program? Poleg birme, združene seveda s škofovim prihodom, javnega zborovanja in primerne banketa se je sprejela posebna točka: cerkveni koncert v prid novih orgel.

Cerkveni koncert ni bila župnikova ideja. Ni bil pevec in ni poznal moči svojega cerkvenega zbora. Ali imel je dobrega prijatelja, izvrstnega pevca in izkušenega pevovodjo, misijonarja gospoda Vinka. Mlad je bil misijonar in še ne dolgo v Ameriki. Hodil je s kraja v kraj križem Amerike. Kjerkoli je našel košček slovenske naselbine, je z gorečo apostolsko besedo in obilno prijaznostjo naravnal pota rojakov k Bogu nazaj. Ako mu je pa le pot nanesla, se je rad ustavil za dan ali teden pri Sv. Janezu in se odpočil pri župniku Primožiču.

Tisto leto je preživel pri Sv. Janezu tudi velikonočne praznike. Pa ni samo počival. Pridno je spovedoval, pridigal in pel. Vsa fara mu je bila hvaležna, posebno še za njegovo izredno lepo petje. Cerkveni pevski zbor se je pod njegovim spretnim vodstvom kar prerodil. Človek bi ne mislil, da so to prav tisti pevc, ki so že od začetka fare redno peli pri službi božji. In ko je velika noč minila, je dejal gospod Vinko župniku:

»Veš kaj, za slovesnost blagoslovitve tvoje nove cerkve priredimo cerkveni koncert. To bo nekaj novega za tvoje ljudi in jih bo kar povzdignilo. Imaš v cerkvenem zboru nekaj izbornega pevskega materijala. Treba je samo vežbati. Nekaj glasov bi se pa še kje dobilo. O tem sem prepričan. Tisti mesec pred blagoslovitvijo bom jaz ravno precej prost. Imam samo privatno delo, misijonov ne bo. Pridem k tebi, podnevi bom mirno delal v sobi, ob večerih bomo pa vežbali. Rečem ti, naredili bomo koncert, da bo veselje.«

Župnik je seveda ponudbo brez obotavljanja sprejel in prve dni junija je bil misijonar zopet pri njem. Prišel je obložen s celo skladovnico najlepših slovenskih cerkvenih pesmi, starih in tudi najnovejših.

Takoj sta šla na lov za več pevcev in pevk, da bi se redni cerkveni zbor za to slovesno priliko pomnožil. Kjer sta le malo upala, da se bo kak znan

pevec odzval, tam sta vabila. Nič nista gledala na to, da li dotični ljudje hodijo v cerkev ali ne. Saj sta upala, da bo ravno ta priložnost tega ali onega zbližala s cerkvijo...

In res, takoj pri prvi vaji se je prikazalo nekaj novih obrazov v pevski sobi. Med njimi je bila altistinja, gospa Kovačeva, in ž njo je prišla sopranistinja — Danica.

Danica je bila deklica nizke postave, okoli 18 let stara, pa izredno ljubke zunanosti. Tudi vse njeno vedenje je napravljalo vtis neprisiljene prikupljivosti. Ko je pa na poziv gospoda Vinka zapela, so vsi obmolknili in marsikatero oko navzočih sopranistinj je zablestelo v sumljivi svetlobi. Njen glas je bil izredno lep, dasi ne posebno močan, in tudi prilično dobro izvežban. Danica se pa ni silila v ospredje, v zboru so jo druge popolnoma preglasile in zdelo se je, da ne bo prišla do veljave. Tudi drugače je bila silno skromna in se je kolikor mogoče držala gospe Kovačeve.

Toda gospod Vinko je imel eno uho vedno pri Danici. In bolj ko je spoznaval njene pevske zmožnosti, bolj se je zajemal tudi za deklico samo. Kje je le Kovačeva dobila tega slavčka? To mora še nocoj poizvedeti. Gotovo je, da je nihče razen Kovačeve ne pozna, zakaj ko so skupno s pevci in župnikom v mislih in besedah pomnoževali pevski zbor, ni nihče imenoval Danice.

Ravno prav! Kovačevo je že nekoliko poznal, saj je bila ona ena tistih zašlih ovčic, ki jih je bil preteklo veliko noč z župnikom Primožičem skušal dobiti k zakramentom, pa se mu ni posrečilo. Nocoj po vaji utegne biti zopet prilika za primeren razgovor.

Ko so končali in je bila večina pripravljena za odhod, je stopil misijonar k Danici in Kovačevi. Zahvalil se jima je, da sta prišli. Na neprisiljen način je napeljal pogovor na novo cerkev in vprašal, če sta jo že videli.

Ne še, je bil odgovor. K sreči je bila prav tisti dan končana električna napeljava, torej so jo mahnili v cerkev. Razkazoval jima je to in ono, posebno prostorni pevski kor, kjer se je imel za mesec dni vršiti koncert. Novih orgel še ni bilo. Gredoč po cerkvi je gospod Vinko mimogrede opozoril na kotichek, kamor je imela skoraj priti spovednica.

»Ta prostor bo pa posebno potreben nama, Ivanka«, je podražila Danica gospo Kovačevo.

Gospa se je nasmehnila, gospod Vinko je pa brez obotavljanja zapičil svoj misijonarsko goreči pogled v deklico.

»Ali je tebi tudi tako potreben ta kotichek kot gospe Ivanki?« je pol resno, pol nagajivo vprašal.

»Tako zelo ne. Še nisem ravno dolgo v Ameriki. Ivanka ima gotovo že svojih deset let na vesti. Vendar sta tudi meni že minili tu dve veliki noči brez vsega. Sedaj menda res ne bom smela več dolgo odlašati. Kaj praviš, Ivanka?«

Ivanka se je samo smešila predse in ni odgovorila.

Gospodu Vinku se je pojavila bridka poteza na obrazu. Njegova misijonska gorečnost je bila tako velika, da na svojih misijonih ni spovedoval in pridigal samo v cerkvi, temveč je obiskoval trdovratne grešnike kar na njihovih domovih in jih s silno besedo moral na kolena — — —

Ko je čul Daničine besede, se mu je zahotelo, da bi sirotico kar tisti hip potisnil v oni kotichek, kjer še ni bilo spovednice, ji pričel razkopavati vest in vzbudil morje kesanja v njeni nesrečni duši. Vendar se mu je zdelo to neprijetno in je s silo ukrotil svojo gorečnost. Saj bo še dosti prilike v prihodnjih dneh, tako se je tolažil. In pod vplivom te tolažbe mu ni bilo preveč težko, nadaljevati obhod po novi cerkvi z dvema — nespokorjenima grešnicama...

Prišli so iz cerkve in se zagovorili. Tu se je razodela v kratkih potezah Daničina zgodba.

Poldrugo leto je bilo minilo, odkar je bila prišla v Ameriko. Čisto sama. Iz Trsta, kjer je bila živela z materjo, ki je več let bolehalo. S težavo je preživljala sebe in Danico. Bolj ko je mati slabela in Danica doraščala, večkrat sta govorili o očetu, ki je bival od drugega leta Daničine starosti v Ameriki. Že leta in leta je le malo ali nič mislil na ženo in hčerko v Trstu.

Kar prišlo je in Danica se je odpravila v Ameriko, da poišče materi moža in sebi očeta. Našla ga je. Toda — ali je bil to oče? Izgubljen človek, mož brez volje, hud pijanec, ves pod oblastjo neznane ženske, pri kateri je stanoval. V prvem hipu se je razveselil lepe hčerke in sklenil, da se predružači in prične vse novo življenje.

Kazalo je, da pridejo lepi dnevi. Toda kaj hitro je nesrečnež padel nazaj v staro navado. Začel je grdo ravnati z Danico in končno jo je v pijanosti takorekoč pognal na cesto.

Danica je bila naenkrat popolnoma sama v tujem, ogromnem mestu. Angleško ni znala, za Slovence ni vedela, kje žive. K sreči je znala dobro italijansko in gospodinjstvo delo ji ni bilo neznan. Po naključju je dobila službo kot sobarica pri italijanskem zdravniku. Kmalu nato je prišlo pismo, da je mati v Trstu umrla . . .

V zdravnikovi službi je ostala do pred kratkim. Toda mlada zdravnikova gospa je zelo mnogo zahtevala od nje, zato so ji začele polagoma moči pešati. Posebno noge, od mladega nekaj pohabljen, so ji začele odpovedovati.

Tedaj se je seznanila s Kovačevo gospo, ki je bila sama nekje s Primorskega doma. Deklica se ji je zasmilila in vzela jo je k sebi. Naj se nekoliko odpočije pri njej in okrepi, potem se bo že videlo. Tako je nanoslo, da sta prišli tisti večer skupaj na vajo za cerkveni koncert.

Misijonarju je segla Daničina zgodba do srca. Deklica se mu je smilila. Pomiloval je njeno telesno stisko in v srcu jokal nad njeno duševno bedo . . . Le kako je mogla v tujini tako hitro prezreti dvojno veliko noč . . . ?

Računal je: Danice ne bo tako težko dobiti nazaj k Bogu, po domače rečeno: k spovedi. Videti je še prav nepokvarjeno dete. Samo razmere so krive . . . No, dobro! V časnem oziru ji je za enkrat priskočila na pomoč gospa Kovačeva. Prav! To dobro delo usmiljenja ji Bog gotovo povrne. Kako? Z Danico vred bo tudi Ivanka našla pot do spovednice in do Boga. To mu je postalo čisto jasno. Tako bo dosežen lepi cilj . . .

Sedaj je treba samo primerno urediti, da se najde za obe pripravna prilika.

Poslovlili so se in si zaklicali »Na svidenje!« pri prihodnji vaji nekaj večerov pozneje.

Gospod Vinko je še isti večer ponovil Daničino zgodbo župniku Primožiču, kar najtopleje mu je polagal na srce, naj se s posebno ljubeznijo zavzame za te dve duši, ki t ko zelo potrebujeta kažipota navzgor — K Večnemu . . .

P. Eostahij:

Sveti večer in sveta noč.

*V tihi noči zvezdice
pesem Stvarniku pojó . . .
V svetli hiši jaslice
k sebi vabijo okó . . .*

*Sredi jaslic Dete je,
Mati božja tam kleči,
Jožef vanj ozira se,
moli Kralja večnih dni . . .*

*Glej pastirce krog in krog!
In nad njimi zbor višav:
»Dete, čudo, skriti Bog,
prejmi vdani naš pozdrav!«*

*Sveti je večer pri nas,
dušo vnema sveta noč . . .
Ah, ostani slednji čas,
Jezus, v meni pričujoč! —*

Orlovski zlet v Prago, od 5.—8. julija 1929.

Vedno večji je odmev velikih priprav bratskega čehoslovaškega naroda za proslavo tisočletnice sv. Vaclava, češkega kralja. Te slavnosti se vrše prihodnje leto predvsem v Pragi, kjer sodeluje v prvi vrsti češko Orlovstvo. A tudi drugi katoliški telovadci in telovadkinje se pripravljajo, da se odzovejo vabilu češkega naroda in pohite v zlato Prago. Francozi, Belgijci, da celo Amerikanci so že prijaviли svojo udeležbo in to v znatnem številu. Poleg tega pošljejo na proslavo svoje zastopnike tudi vse druge katoliške organizacije najrazličnejših narodov.

In slovenski Orel? Izmed vseh vabljenih je vabljen najtopleje, najprisrčneje. Ne samo pismeno, češki Orel je poslal častno odposlanstvo na naš slovenski orlovski praznik, na našo Stadionsko prireditev, da nas bratsko prisrčno povabi v Prago. Ali ni nujna dolžnost vsakega slovenskega Orla in Orlice, da se odzove vabilu, da manifestira v zletnih dneh s češkimi brati in sestrami njih veliki narodni praznik?

Toda ne samo Orli in Orlice, vabljeni so tudi vsi drugi katoliški Slovenci; zlasti bodo prisrčno sprejeti udeleženci v slovenskih narodnih nošah!

Stroški zleta so razmeroma izredno nizki: vsa vožnja in oskrba (hrana, prenočišče itd.), poleg tega načrt Prage, zletni znak i. dr. bo stalo malenkostno vsoto: za III. razred Din 750.— (za telovadce in telovadkinje le Din 650.—), II. razred Din 1.050.—, za I. razred več. Prijave sprejema Jugoslovanska Orlovska Zveza, Ljubljana, Ljudski dom, kateri je vplačati navedeni znesek v treh obrokih.

Zletnike bo vozil na Češko poseben vlak: preko Maribora in Graza do Dunaja, kjer si ogledamo mesto, nato preko Olomouca do Prage. Vrnemo se preko Judenburga, kjer obiščemo grobove padlih slovenskih junakov, oglasimo se pri Gospe Sveti in v Celovcu ter se nato preko Jesenic vrnemo na svoje domove.

Oglejmo si nekoliko predpriprave za veliki zlet: Veličasten stadion v Pragi, popolnoma dograjen, že čaka vkorakanja tisočglave čete telovadcev in telovadkinj, pripravljeno tekmovališče že kliče mednarodne telovadce in telovadkinje na plemenito borbo. Poseben časopis prinaša stalno navodila in podatke za udeležence zleta.

Sestavljen je že tudi splošni program Orlovske proslave: glasom tega se vrši zlet od 8.—13. julija 1929 in sicer: 2 dneva sta določena teknam, vršita se 2 spreveda, eden izrečno orlovski, drugi sprevod narodnih noš, določena sta 2 glavna nastopa, eden orlovski, drugi nastop vojaštva, nogomet itd. V zletnih dneh se vrše tri akademije: akademija Jugoslovanske Orlovske Zveze, akademija Čehoslovaškega Orla, poleg tega mednarodna akademija. Zlasti na zadnji bodo pokazali telovadci najrazličnejših narodov višek doseženih uspehov na telovadnem polju. Po oficijelnem zaključku zleta bodo omogočeni tudi zleti v bližnjo okolico.

Zavedati pa se moramo, da je glavna in največja naloga poverjena telovadcem in telovadkinjam, ki se zleta udeleže. Od priprave teh zavisi ves uspeh oz. neuspeh zleta! Zato je potrebno, da si ogledamo zlasti naslednja navodila čim natančneje:

Orliške tekme se vrše po tekmovalnem redu, ki so ga krožki že prejeli. V dva oddelka so deljene tekme: Nižji oddelek obsega: Redovne vaje, proste vaje, vaje na gredeh, metanje žoge z zanko, tek na 60 m. Višji oddelek: Redovne vaje, proste vaje, suvanje krogle 3 kg, tek v daljavo 60 m z zaprekami, skok v daljavo z zaletom.

Za češke Orlice so tekme obvezne poleg tega so vabljene k teknam tudi druga ženska katoliška telovadna društva, med njimi v prvi vrsti Slovenke. S tem nam je dana prvič prilika, da tekmujeemo slovenske Orlice na mednarodnem tekmovališču! In tega se moramo zavedati: udeležimo se tekem v čim večjem številu in pokažimo, da smo zmožne tekrovati in sicer tekrovati z uspehom!

V svrhu predelave tekmovalnega reda za Prago je priredila Slovenska Orliška Zveza v dneh od 15.—17. oktobra t. l. zvezni tečaj. Udeležile so se ga zastopnice 10 krožkov, ki že pridno trenirajo skupno s članicami svojega krožka po navodilih, ki so jih na tečaju prejele.

Zanimive bodo izbirne tekme, ki se vrše o Binkoštih (19. do 20. maja) na Stadionu v Ljubljani. Le tiste vrste, ki bodo dosegle na teh tekmah vsaj 70% vseh dosegljivih točk, bodo pripuščene k tekmam v Pragi.

Telovadkinje imamo tudi drugo nujno nalogo: proučavanje in vežbanje čeških prostih vaj (ki so letos obvezne tudi pri nas). Natančno gib za gibom, vajo za vajo moramo navežbati, ako hočemo izvajati celotno sestavo brezhibno. Češke Orlice izvajajo vaje že vzorno, ali naj me zaostanemo za njimi?

Udeleženke telovadnega tečaja Slovenske Orliške Zveze od 8.—13. oktobra 1928.

Pri glavnem nastopu nastopimo slovenske Orlice tudi s posebno lastno točko: z vajami, s katerimi smo nastopile julija na Stadionu. Povsem se razlikujejo te vaje od letošnjih: medtem, ko težijo slednje predvsem za tem, da nudijo užitek gledalcu, so sestavljene naše vaje na osnovih najmodernejše telovadbe. Zahtevajo od nas napora, razgibajo naše telo: pri teh vajah delujejo vsi udje, vsaka mišica, in vendar so vaje polne elastičnosti in ritmike. Naš nastop na Stadionu nas je prepričal, da so te vaje tudi v masi efektne in da nudijo gledalcu istotak užitek, če ne še večji, kakor telovadkinji. Krasno prelivanje barv pri gibanju v drugi in tretji vaji, začetek četrte vaje, je vzbudilo na Stadionu burno odobravanje. Isto priznanje in razumevanje bodo našle vaje v Pragi, seveda če jih bomo izvedle točno, brezhibno. Zato vadimo in ponavljajmo!

Redovne vaje moramo predelati vse: telovadkinje in netelovadkinje, ki se udeležimo zleta v kroju. Pravilno korakanje, pravilno izvedeni zavoji, vzoren pozdrav, vse to je glavni predpogoj pripustitve članice k Orlovskemu sprevodu.

Da se članice za zlet čim bolje pripravijo, je priredila Slovenska Orliška Zveza v dneh 8.—13. oktobra 1928 izvrstno uspel redni zvezni tečaj, na katerem so se predelale redovne vaje, češke proste vaje (obvezne za članice), poleg tega

tudi vaje mladenk in vaje gojenk za leto 1929. Tečaja se je udeležilo 86 oz. 88 tečajnic, ki so zastopale 80 krožkov, t. j. $\frac{3}{4}$ vseh v Orliški včlanjenih edinic. Izvrsten uspeh je razviden iz koncem tečaja položenih izpitov: od 75 izprašanih je dosegla 1 odličien, 67 prav dober, 6 dober in 1 zadosten uspeh. Vsakodnevna vadba se je zaključila z enournim predavanjem in sicer: predavanje o naraščaju, o zgodovini telovadne vzgoje, zdravstveno predavanje, o zletu v Prago, skioptično predavanje o higijeni. Vse tečajnice so kazale veliko zanimanje za praški zlet.

Važno vprašanje udeležbe Orlic na praškem zletu tvori nedvomno vprašanje orliškega kroja. Ali se udeležimo zleta v novem ali v starem kroju? J. O. Z. je dovolila, da imamo v Pragi lahko oba, vendar priporoča predvsem novi kraj. Toda, sestre: nov kraj imamo, umetnino, ki jo je ustvaril umetnik svetovnega slovesa (zlasti priljubljen in priznan na Češkem), sestre, ali ni naša dolžnost, da predstavimo mednarodnemu svetu Slovensko Orlico samo v pristnem slovenskem orliškem kroju? Mislite na to in naročite kraj takoj, dokler velja še ugodnost znižane nabave.

Na zlet povabimo tudi naše domače, naše prijatelje in znance, vse katoliško misleče Slovence — vsi bodo iskreno sprejeti. Pokažimo svetu naše ljubeče, dobre matere, naše delavne, skrbne očete: pokažimo svetu s številno udeležbo, kaj zmcre slovenska podjetnost in delavnost! Ne strašimo se dela, temveč krepko zagrabimo pcvsod in pri vseh pripravah, kjer smo najbolj potrebne, tako nam je uspeh že sedaj zagotovljen!

Ksaver Meško:

Moje pesmi.

*Iz pesmi zvezd in iz svetóv drhtenj
si stkal srce mi, večni Stvarnik moj,
iz tajn noči, iz maternih trpljenj,
iz cvetk dehtenja. In si del: Zdaj poj!*«

*In harfa duše moje je ozvenela
(tak poje bor samoten vrh gorà)
in dev in mater je trpljenje pela,
noči skrivnosti in odmev morjá.*

*In cvetk dehtenje se je pletlo v spev,
ljubezni radost in bolešni jok,
vseh tajn, veselj, bridkosti vseh odmev,
kar stkal si mi v srce jih Ti, moj Bog.*

*Pa rekli so: »Zakaj tak tožno poje?«
Res, spev moj ni bil vsélej glasen smeh.
A saj sem pel le vedno pesmi Tvoje,
saj peti drugih nisem smel ko teh.*

Francka Zupančič:

»In vstal je, vzela dete in njegovo mater in se
vrnil v Egipt.«

»Glas se je slišal v Rami,
jok in velik krik.
Rahela je jokala po svojih otrocih
in se ni hotela utolažiti,
ker jih ni več.«

Jer. 31, 15.

Beg pred mečem — beg v Egipt.

Bila je žalostna, težka pot, v vročini in ponoči.

Počasi je šla oslica. Ob strani je stopal tesar; globoko mu je klonila glava, polna bede, skrbi za dete in mater. Na hrbtu živalice je sedela Marija in privijala speče dete na srce. In nje pogled je prešinjal večnost ljubezni, ošinjal nepopisno bridkost in bol in trepetala je.

Počasi, korak za korakom so šli.

Mir, skrbipoln mir, kakor siv, prahupoln plašč. Beda ima pesti in suhe prste; odpira oči, zapira duri. Vse molči; ljudje, žival in pesek pustinje zamolčujejo njih eksistence.

Mati je prekinila globoko tišino: »Jožef, lačna sem; kaj bomo jedli?« Sen se ji je porajal in ji donel v duši: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh.«

Mlada rastlinica je bila v bližini; jajčaste lističe je imela na ozkih stebelcih. Rastla je in čakala svoje ure.

Jožef je izruval debelece iz tal, odstranil pesek in prst raz korenine in jo ponudil Mariji.

In glej! Bila je kakor mehka, sočna jedrca, sladka, čudեսno sladka.

Solze so zablestele v očeh Device.

»Bog je povsod« ... je dihnila.

Na sladkem lesu so si utešili glad. Potem je mati vzela zopet dete v roke in tesar je vodil na uzdi oslco, ki je stopala počasi ... počasi dalje.

Žalostna in grenka je bila pot skozi sto in sto dni. Toda v vsakem dnevu je bil Bog.

Rastlinica je ohranila sladek okus korenin. Poskusi jo, zapri oči in v čelo ti zaveje svet, neznan dih. — — —

»Ne delajte za jed, ki mine, temveč za jed, ki ostane za večno življenje in ki jo vam bo dal sin človekov ... (J. 6-/22-40). On, ki hrani ptice pod nebom in oblači lilije na polju ...

Kruh božji je namreč, ki prihaja iz nebes in daje svetu življenje.

»Jaz pa sem kruh življenja; kdor pride k meni, ne bo lačen in kdor v me veruje, ne bo nikoli žejen.«

P. Krizostom:

Dekliška pesem.

*Moja duša vsako jutro poje
veselo pesem Njemu,
ki življenje vodi moje — — —*

*Komaj solnčni žarek
na blazini moji zatrepeče,
že iz duše mi privrejo
psalmi tihe sreče — — —*

*Bog je dahnul pesem vame,
angeli napev mi šepetajo.*

*Moje pesmi so nebeške himne.
Moje pesmi so molitve same.*

*Naj bom kjerkoli;
vedno pesem plava poleg mene.
Z njo so ceste moje posvečene — — —*

In po njih mladostna sreča moja hodi.

*Moja duša psalme poje
Njemu, ki življenje vodi moje —
Išče in pozdravlja ga povsodi.*

Francka Zupančič:

Sveta noč.

Polnočna tišina. Čudesen zvezdni sijaj nad Betlehemom. Modro nebo posuto z žarnimi iskrami. Pomladanski vetrci vejejo nad opojnodehtečimi poljanami. Pestrobarni ptički žvrgole svoj radosti prešinjen sprev v zelenih vrhovih in tisoč snežnobelih lilij klije in dehti iz zimskih tal.

O, vse je tako drugače kot navadno v tem času, ko veje mrzel veter nad betlehemske poljanami in tam v ozadju že bleste sneženo-krite gore. Vse drugače ... in sedaj! O, čudes svete noči! Polnočno zvezdno nebo v solnčno veseli luči. Kot v siju plamena in blesku sveč je vse razsvetljeno. In blišč iz neskončnih daljav. In vedno več lilij, nedolžnih, belih lilij klije iz tal.

A v daljini spev ... Glasovi krilatcev, harf ... Slaveče harmonije se izlivajo v božanstvene sinfonije, kot je samo slavospev angelov.

In tam nad ubornim hlevčkom betlehenskimi ... Zvezda, čudesna zvezda, kot je ni bilo še videti. Notri pa, v hlevčku ... Mirjam, čisto-nedolžna lilija in Jožef izvoljeni in zvesti — oba zamaknjena in ponižno klečoča pred Kraljem nebes v jaslih ...

Sveta tišina v hlevčku betlehenskem ...

Toda iz srca malega Boga-Kralja izhaja blagoslov, ki navdaja vso zemljo. Sveti očesci vidita milijone in milijone, ki bodo klečali pred ubornimi jaslami betlehenskimi. Milijoni in milijoni velikih, pravičnih, mogočnih, hrabrih, ubogih in zatiranih, ukovanih in zaslužjenih, križ nosečih in križanih, mož in ženà vseh narodov in narodnosti.

Tedaj se vzdigne njegova ročica in dahne v vsa srca blagoslov, božji blagoslov ...

O, čudež svete noči! ...

P. Eostahij:

Naša načela.

*Bog živi! — Jasni klic višav! —
Bog živi! — Geslo in pozdrav! —
Iz gorkega srca doni,
— ljubezen čista v njem žari —
iz srca vse: »Pozdravljeni,
pozdravljeni, navzoči!«*

*Hvaležna bodi, stvar,
za slednji božji dar!*

*Najvišji Duh, od vékov bivajoč.
Gospod in Stvarnik — Vsemogočna moč —
je v bitje dihnil zemljo in nebo,
v človeku združil dušo in telo —
in duši dal je voljo in razum:*

*»Svobodno delaj! Vodi naj te um!
Telo, orodje duši, bodi zdravo!
za to pa skrbi Ti, o človek, sam,
strasti obvladaj, varuj se omam,
da čvrst boš delal záse Meni v slavo!
Adamu Večni rekel je tako!*

*Od vékov so načela, sestre moje,
po njih Orlica vežba si telo,
da krepko, močno in odporno bo,
za delo spretno in življenjske boje.
In če šibkejše od moža ustvaril
Vsemožni nas je ženske — nič ne dé,
če hočemo, prekašamo može
po čednosti — — In zraven nam podaril
Gospod lepoto je: miline žar! —
Zato za dušo prva skrb nam bodi,
povsod naj z nami sramežljivost hodi,
da žrtve ne postanemo — prevar! —*

*Od nas naj vsaka bo nebeška slika,
meglica žarno bela vrh gorá,
ki solčni žarek ji lepoto da,
naj živa vera naša bo odlika,
da srečen dragi bo slovenski rod
in nam plačilo vseh stvari Gospod!*

ROŽNI DOM

Francka G.:

Na sv. večer.

Menila sem povedati kaj posebno lepega o blaženstvu svetega večera v Rožnem domu: o nevidnem čaru, ki je tisti večer razlit po vsem poslopju, o tihi lučki, katera izpred jaslic svetlika v vsa srca, o močni ljubezni, ki spaja vse prebivalce v goreči molitvi pred Novorojenim.

Pa sem potem, ko smo povsod pokadili in pokropili, sedla v zapeček, ravno nasproti jaslicam. V kotu, kjer med letom visi sv. razpelo, tjakaj smo jih postavili. Bela cesta se vije po hribčku in na njej je polno pastirjev, ki hite k hlevčku pod hribom. Nekateri so že dospeli tja: zamaknjeni molijo prečudno Dete in so skoraj pozabili na ovčke, katere mu hočejo darovati. Nam vsem pa, onim ki »španajo« pri mizi, in nam, ki v zapečku tarremo orehe in obenem rešujemo uganke (s tem preganjamo zaspanec), je tako praznično in lepo, da bi prav za prav to mogli povedati le z besedami: sveti večer praznujemo.

Pa sem se spomnila tisti hip, kako me je poletnega popoldne sestra vsa srečna povabila, naj vendar pogledam, kako je v njeni sobici lepo. Skoraj posmehnila sem se ji: »Za tako otročarijo, misliš, da bom odlagala delo? Kolikokrat sem že videla poribana tla, pa obrisano pohištvo in svež prt na mizi, pa nageljčke na oknu! Pa pridem rajši zvečer, da nama bo zares lepo, ko se bova pogovarjali.« Čez časek pa se je sestra vrnila, vsakdanja, brez sija v očeh: »Sedaj pa ni treba hoditi: nič več ne sije solnce v mojo sobico!«

Ne vem, zakaj se spominjam baš tega dogodka. Morda zato, ker bi kdo drugi kot mlado dekle niti ne opazil solčnih pramenov, ki v preprosto deklško sobico prineso toliko sreče. In bi mogoče tudi v naši domovini še našla ljudi, ki ne hvalijo Boga za milosti svete noči, ker jih ne poznajo...

Kako moramo biti hvaležni asiškemu svetcu, da nas je naučil delati jaslice! Zdi se mi, da bi brez njih ne bilo tako lepo

ob svetih večerih: prav tako bi bilo, kot če v sicer snažno sobico noče sijati solnce. In če bi naenkrat ugasnili lučko pri jaslicah, katera tako drobceno utripa in boža in greje Jezuščka: ali ne bi ugasnil tudi žar v naših očeh in bi le strahoma iskali pota v Betlehem? Pa so moje misli poromale do Novorojenega in ga zahvalile, da nocoj v jaslicah vasuje pri nas in sem Ga zahvalila še za one, kateri so mi najbližji v življenju in kateri nocoj z menoj vred praznujejo Božič.

Sestre, ako boste nocoj romale k polnočnici mimo temnih in samotnih izb: naj sočutna misel objame njihove prebivalce in prosite Jezuščka, naj tudi njim pošlje svetonožni blagoslov.

OD SRCA DO SRCA

(Pomenki z gospo Selmo.)

Odgovori na pisma.

Deklice moje! Po enem letu — o kako hitro je minilo — Vam danes zopet podajam roko, vsem in vsaki posamezni prav iskreno, da Vam voščim srečen, vesel in milostipoln božič. Ne morebiti božič razkošja in dragocenih darov, ampak onega tihega božičnega miru, ki ni od tega sveta, a nam tako lepo in blagodejno zaziblje srce v razmišljanje nedopvedljivega čudes sv. noči. Ko pošljemo naša srca nazaj na pot tja do naših detinskih let, da se v prav tistem svetem pričakovanju postavimo pred jaslice, da gledamo božje Dete, ki je vse naše, o tako zelo naše. Ali nam ni prav tako pri srcu kakor tedaj, ko so se naše drobcene ročice stezale, da dosežejo v hlevčku prav malega Boga in ko Ga rokice niso dosegle, so morale priti še nogice na pomoč: o, kako urno so plezale na stol, na klop, da smo bile Jezuščku blizu, čisto poleg Njega! — Kaj ne, dekllice moje, da si te Njegove bližine želimo tudi danes, tudi na nocojšnji sv. večer? — Nič lažjega kot to! Tu je, pri nas je in pri nas ostane dokler me hočemo. In katera izmed nas ne bi hotela, da ostane pri nas nocoj, jutri, vsak dan, vedno? Da, vedno! — Toplota in milina sv. večera bo ostala pri nas vedno, ker ostane Jezušček vedno pri nas in me vedno pri Njem.

Kakšne načrte pa si napravimo tu ob jaslicah za bodoče leto? Kaj ne, dekllice moje, naši načrti in naklepi smejo in morajo biti samo taki, ki ugajajo našemu nebeškemu gostu, ki so Mu v veselje in čast. Ta misel nam bodi vodnica za prihodnje leto in vse bo prav! Niti za hipec se potem ne bomo oddaljile od one ravne, a seveda pogosto strme poti do

nebeških jasic. V ta namen, deklice moje, si tu pred jasicami podajmo roko v varstvo, brambo, oporo druga drugi in: srečno pot!

Urška. Vidiš, kar si zadnjič zamudila, si pa danes nadomestila. Zdaj Te prav dobro razumem, ker si mi bolj obširno obrazložila svojo zadevo. Kako si moreš le za hip misliti, da se Ti bom smejala? Saj vendar ni prav nič smešnega v celi zadevi. Priznati moram, da je ta zadeva najtežja, kar jih more doživeti človek v svojem duševnem in duhovnem življenju. Ker si zdaj vso zadevo lepo uredila, jo pusti povsem pri miru kot popolnoma preteklo. Izroči se popolnoma v božje roke in naj se strahovi, ki jih omenjaš, še tolikrat prikazujejo; nič Ti ne morejo, če zaupaš na Boga, njegovo dobroto in usmiljenje. — Ko sprejmeš novo službo, mi sporoči, kako se imaš, pa tudi sicer mi večkrat piši, da vem, kako Ti je! — Glede bolezni pa se vendar obrni na zdravnika, da Ti da navodila, ker se moraš pač varovati! Bog s Teboj!

Marjanica. Seveda sem Te prav rada sprejela v naš kotiček; želim le, da se prav dobro počutiš med nami. Prav je, da mi vse poveš, saj mislim, da se ne boš kar tako hitro poslovila od nas, kakor so se nekatere, ki se jim mora prav dobro goditi, ker jih ni več na pregled. — Le brez skrbi mi popiši vse svoje zadeve, saj vse to ostane pri meni! — Razumem, da so najlepši tisti tih poletni večeri, ko se zagledaš v zvezdnato nebo in si prav sama zase, četudi se končajo z ganotjem in solzami. Saj solze niso vedno izraz bolesti. Ko boš prestala to dobo — prešla bo, kakor je prišla — boš utrjena lahko kljubovala marsikateri nepriliki, ki se Ti zdaj zdi nepremostljiva. Vsako mlado srce mora preko takih preizkušenj, ki ga ali okrepe in dozore, ali pa pomehkužijo, da ni več nič močnega in življenja vrednega v njih. Skrbi in potrudi se, da boš med onimi, ki izidejo močni in okrepljeni iz teh preizkušenj! Teško Ti ne bo, ako se držiš lepe ravne deklinške poti, ki vodi samo: kvišku. — Oglasi se zopet kmalu!

Najden cvet. Iskreno Ti čestitam k tako lepemu godovnemu darilu, ki Ti ga je podarila nebeška Mamica. Prav, da si ji zato zelo hvaležna, vendar — se mi zdi — da ne zahteva takih obljub, ampak samo eno, ki Ti gotovo ni neznan. Skrbi me le, da bo to, ako se ne vzameš z vso močjo v roke, vse zopet prav hitro prešlo, kakor vse pri Tebi. Le ne preveč naenkrat, ampak po malem, ker tudi z malimi a sigurnimi koraki pridemo naprej. — Oglasi se le kmalu zopet! Božični pozdrav!

Mira. V prvi vrsti: bodi brez skrbi! Molila sem, še molim in bom molila še dalje zate in Tvojo zadevo. Prav, da se boš posvetovala z vsemi, ki Ti morejo biti pri tem v pomoč. Upam, da Ti to ne bo delalo težav, saj si blizu mesta. Seveda, moraš pa se potem tudi po prejetih navodilih ravnati, ne pa zopet begati samo sebe! — Povprašaj na vsak način tudi glede dela in reda; mnogi si namreč domišljajo, da po samostanih delajo kar

hočejo. A je v vsakem samostanu točen red in predpis bodisi za delo, bodisi za počitek, a tudi za molitev. Ta red prav nič ne vpraša, kaj je komu všeč, ampak kaj predpisujejo pravila. — Tvoje naziranje glede materinstva je po vsem tem znak, da Te Bog ni poklical v zakonski stan in Te tudi najbrž ne bo. Zato le mirno izroči svojo zadevo v božje dobrotne roke in se zaupaj tistim, ki Ti hočejo dobro! Bog s Teboj!

Spominčica. Seveda si mi dobrodošla tudi Ti! Bog daj, da bi našla tu v našem koticu vsaj polovico tega, kar pričakuješ. Prav, da si odkritosrčna, Te vsaj dobro razumem. Prav nič Te ne obsojam zaradi preteklosti; saj Bog je dober. Tudi si sama videla, kako se je stvar končala. Bodi prepričana, da je bila roka nebeške Mamice vmes! Druga zadeva pa je taka kakor smo jo že večkrat obravnavale tu v našem koticu. Prililiti se ljubezen ne da. Če je stvar taka, kakor jo opišeš — težka, zelo težka je, rada priznam — potem pač drugega ne moreš, kakor mirno čakati na preokret, ki — ako Ti je po božji volji namenjen — ne more izostati. Verjemi mi, če bi mogla, bi Ti takoj pomagala, a saj veš, da ne morem. Iskreno pa čuim s Teboj, bodi uverjena! Molili bova skupaj, da se vsa stvar tako zasuče, kakor Bog hoče, potem bo tudi zate prav — pa četudi srce boli. — Iskreno pozdravljena!

Saloma. Kdo in odkod? Ljudje, ki občujejo drug z drugim, si povedo tudi svoje ime. — Čemu potvarjaš pisavo? Vse to me — in tudi ni prav nič čudno — navdaja s sumnjom, da je tudi vse drugo potvorba. Ker pa zadeva zna koristiti tudi splošnosti, jo kljub temu vzamem v pretres. — Četudi si domišljava in prebrisana, vendar nisi prav storila. Rad se imeti pomeni navadno dve osebi; Ti govoriš le o sebi. Do poroke bi lahko prišlo, ker imaš veliko doto? Saj dota ne gre k poroki. Preberi ob priliki definicijo sv. zakona iz katekizma! — — Kako naj jaz vem, če Te ima rad? To je pač Vajina skrivnost, ki pa med Vama ne more biti tajna. Zlat prstan — mimogrede povedano: dekle ne jemlje nikakih darov, dokler ni s fantom res zaročeno — zlat prstan v tem slučaju še ni znak ljubezni. Ljubezen se ne obeša na zunanje znake in znamenja, ampak je povsem notranje čustvo, kar je zunanjega pri tem, so same prazne zunanosti, ki imajo pomen le za tisti hip, a navadno nič trajnega. — Take so moje misli o tej zadevi. Lep pozdrav!

Karmel. Dobrodošla tu pri nas! — Tvoja zadeva je pač taka, kakor si jo sama opisala. Seveda Ti rada odgovorim, kakor pač najbolj morem. Ni mi znano, da bi bil tu pri nas še kak drug karmeličanski samostan kakor na Selu pri Ljubljani. V Gradcu, na Dunaju je in poleg Dunaja v Mayerlingu. Vsi ti so nemški, kakor tudi eden na Koroškem. Če še za katerega izvem, še ob priliki sporočim, saj mi boš med tem časom še kaj pisala, kaj ne? Bog!

Vrtnica. Seveda prihajajo k nam najrazličnejša dekleta; zato si mi tudi Ti prav dobrodošla! Prav dobro si opisala življenje svoje mladosti; zdaj prav dobro vem, kako je s Teboj. — Saj ni nikjer zapisano, da bi morali imeti do matere prav čudno nežno ljubezen. Dovolj je, ako se zavedamo, da je mati tista, ki nam je najbližja in najboljša, četudi tega ne razumemo. Da je storila največ za nas v naših detinskih letih, ko smo bi. i vsi nebojjeni in nezmožni; da dela za nas tudi zdaj dan in noč, četudi nam ne kaže svoje ljubezni na zunaj. Zato naj Te ta zadeva prav nič ne moti. — Morebiti boš pa lahko šla k bratu za kuharico, ko si vse uredi? Glede samostana pa je tako: dokler so zadeve take, kakor jih opisuješ, ne moreš iti. Vso zadevo ob priliki razgovori z bratom in boš videla, kaj on poreče! — Seveda tudi Tebe bom priporočila Bogu, kakor vse druge svoje varovanke. — Le kmalu zopet piši!

Solčni žarek. Iz uredništva sem dobila Tvoje božične pozdrave, za katere se iskreno zahvaljujem. Letos si bila pač prva med božičnimi voščilkami; kako, da se Ti tako mudi? No, nič ne dé. Zelim Ti prav iz srca, da Te božje Detece vso, vso osreči na sv. božično noč! Bog Te živi!

VIGREDNICA-GOSPODINJA

Gospodinjstvo.

O pranju. (Nadaljevanje.) Vsaki gospodinja je znano, da čiščenje volnena blaga ali obleke ni tako enostavno kakor čiščenje navadnega perila. Zato je treba pri izbiranju raznih sredstev in navodil, ki se v ta namen priporočajo, največje previdnosti, ker se volnena obleka lahko pri čiščenju zelo pokvari.

Z najboljšim uspehom se uporablja ekstrakt kvilajev skorje, žolčno milo, pa tudi navadna milnica pomešana s salmijakom.

Kvilaja je skorja nekega ameriškega, v Čili in Peru rastočega drevesa. Ondotni prebivalci so jo že v starih časih znali uporabljati za pranje. Saponin, ki se nahaja v skorji, napravi ekstrakt penast, podoben milnici. Ker ne vsebuje nikakih razjedajočih snovi, vpliva na blago, da ne izgubi barve. Prodaja se pod imenom kvilajeva skorja, rumeno-rjave barve ali kvilajeva moka. Nakup kvilajevе moke ne moremo priporočati, ker jo potvarjajo z drugimi zmljetimi izdelki, ki so kot pralno sredstvo brez vsake vrednosti.

Ekstrakt za pranje se pripravi na sledeči način: Na $\frac{1}{2}$ kg skorje nalij 10 litrov vode in pusti čez noč stati. Drugi dan jo prekuhaj in odcedi. En del tekočine odlij ter z nerazredčeno zmocni madeže, da jih razkroji. Ostali del tekočine razredči z 1 litrom mrzle vode. Pred uporabo stepaj tekočino s šibicami ali z roko, da se kolikor mogoče peni. Prekuhano skorjo posuši. Lahko jo še enkrat prekuhaš, toda le v petih litrih vode.

Da se volneno blago pri pranju ne skrči, upoštevaj sledeče: Ne varčuj z vodo, peri hitro in ne v vroči vodi, še vlažno raztegni; pri likanju posebno pazi, da raztegneš dele obleke v prvotno obliko.

Volneno obleko, katero misliš čistiti, dobro skrtači in očisti prahu, madeže pa obšij z belo nitjo, da jih pri pranju ne zgrešiš. Obleko namoči v mlačni ekstrakt, drgni madeže z volneno krpo ter prav rahlo mencaj; preplakni v mlačni vodi, rahlo ovij in obesi v senčen kraj na prepih, da se hitro osuši. Blago občutljivih barv pa razgrni v suhe prte. Še vlažnega zlikaj narobe. — Če pereš barvano blago, prideni vodi za splaknjevanje četrť litra kisa.

Kvilajev ekstrakt je uporabljati samo za pranje temnih in barvanih tkanin. Svetle volnene tkanine peri z žolčnim milom ali v fižolni vodi. Žolčno milo, katero dobiš v drogeriji, zreži na tanke listke, deni v vodo ter pusti, da zavre. Na 10 litrov vode vzemi $\frac{1}{2}$ kg žolčnega mila. Milnico uporabljaj mlačno. Izplakuj najprej v mlačni, nazadnje v mrzli vodi.

Da dobiš fižolovo vodo, skuhaj v petih litrih vode en kilogram belega fižola brez soli. Fižolovo vodo uporabljaj kakor žolčno milnico.

Svilene tkanine in vezene se najlepše perejo v žolčni milnici, v fižolni ali otrobni vodi. Na pet litrov vode vzemi $\frac{1}{2}$ kg pse-ničnih otrobov. Kuhaj jih dve uri, nato pre-cedi in shladi. Ako pereš barvano svilo, dodaj vodi za izplakovanje malo kisa. Tkanine rahlo ovij in razgrni med suhe rjuhe. Ko se malo osuši, zlikaj narobe.

Fine svilene rute čisti z bencinom. Ruto razgrni na likalno desko s čisto podlogo in rahlo drgni po madežu z mehko belo pavolo, katero pomakaj sproti v bencin. Tkanine, katere snaziš z bencinom, ne likaj.

Za pranje barhenta, flanele in drugega barvanega blaga ter nogavic uporabljaj navadno milnico brez sode ali pralnega praška, ali kvilajev ekstrakt.

Zmrznjena jajca. Zmrznjena jajca položi v mrzlo vodo, da se počasi otajajo in se razpokla lupina zopet stisne. Taka jajca je treba porabiti v nekaj dneh, ker se ne ohranijo dolgo.

Kako razločimo pristen čaj od ponarejenega? Ze prekuhan ali pokvarjen čaj polivajo z barvo in opojnimi tekočinami, ga posuše in pride tak v promet. Če denesh v kozarec mlačne vode pol kavne žličke takega čaja, bo voda takoj močno rjava; od pristnega čaja bo komaj malo pobarvana.

Kako shranimo lupinice limon in pomaranč? Tenko olupljene kožice limon in pomaranč deni vsako vrsto zase v majhne steklenice, jih zalij s špiritom ter dobro zamaši. Tako spravljene lupinice uporabljáš lahko za vsako jed.

Drugi način: Lupinice dobro posuši, deni v steklenico ter neprodirno zamaši. Pred uporabo zmelji ali stoči lupinice v prah.

Zdrobov narastek. Deni v lonec en liter sadnega mošta, 10 dkg (tri žlice) sladkorja, nastrgane limonove lupinice in postavi na ogenj. Ko zavre, stresi med neprestanim mešanjem vanj $\frac{1}{4}$ l pšeničnega zdroba in pusti, da dobro naraste. Malo ohlajenemu primešaj trd sneg dveh beljakov, stresi v skledo, naredi lep kupček in ga oblij z razredčeno marmelado ali šatojem.

Zračne kepice. V kozici zavri $\frac{1}{4}$ l vode, 5 dkg presnega masla, dodaj štiri žlice presejane moke ter mešaj na ognju tako dolgo, da se testo loči od žlice in posode. Ko se testo ohladi, primešaj eno raztepeno jajce in eno žlico stočnega sladkorja. Iz tega testa napravi kakor jajce velike kepice. Polagaj jih v pekačo z moko potreseno ter peci v precej vroči pečici. Navadno lepo narastejo.

Vzgojeslovje.

Prosto iz italijanščine A. Š.:

OTROŠKA RAHLOCUTNOST.

(Pisma Mariji.)

1.

Draga Marija! Pred menoj leži tvoje pismo, ki mi je včeraj dospelo v to planinsko zatišje, kjer se tako mirno počiva. Samo tvoja ženska prebrisanost ti je pošepnila, da si mi ga poslala sem, kamor veš, da hodi tvoj boter razmišljat. Ti sama ga spodbujaš k razmišljanju, še več, hočeš, da zbere izsledke svojih razmišljanj in ti jih poda v jasni obliki. Ni skromna tvoja prošnja, Marija, kajti nič ni težjega za takega blodnega misleca kakor sem jaz, kot smotreno urejevanje ali sistematičnost. Pa kako naj ne ugodim tvoji želji, ko me tako milo prosiš? Praviš: »Moja Silvija bo imela meseca junija šest let, in v treh mesecih bom mati že drugemu otroku. Zavest moje odgovornosti raste. Z večjim trepetom kot prvokrat, ko sem bila še tako mlada in nevedna, občutim sedaj, koliko svetosti je v materinstvu, v podaritvi življenja novemu bitju. In včasih se me polasti dvom: Sem li duševno tako močna, da bom prava mati? Včasih se ta dvom večja. Silvija je nervozen otrok! Ali ne bi bila lahko popravila s pametnejšo vzgojo to skrito kal nervoznosti, namesto, da sem jo s svojo mehkužno in neprevidno ljubeznijo krepila?

Polovica svoje krvi dam, da je Silvija popolnoma zdrava in srečna, prav toliko stori za drugo bitje, ki živi že pod mojim srcem. Boter, ti si mi pravil nekoč, da je v moči staršev, ustvariti svojim otrokom vesele ali težke dni, le v golo naključje, da ne smemo zaupati. Tvoje načelo je tako lepo in bodrilno! Večkrat si ga ponavljam in si mislim: »Ti, ki si vse svoje življenje posvetil vzgojni vedi in si torej vzgojeslovec in higijeničar obenem, me pouči, kako naj ustvarim srečo svojima otrokoma.«

S tako preprostimi besedami si znala najti pot do srca svojega botra. Dobro: vzgojeslovec in higijeničar bosta skušala osvetliti s svojimi nasveti v tvojem drhtečem materinskem srcu razna vzgojna vprašanja. Za danes torej samo obljuba. Je prav?

2.

Ko se pripravljam k pisanju, se mi zdi, kot da te vidim sedečo na vrtu pod javorom. V rokah imaš eno izmed tistih pletenin, ki so na prvi pogled nerazločljive in pokažejo komaj pazljivejšemu opazovalcu svoje posebne oblike, bele kot pajčevina. Spominjam se, da nisi takrat, ko se ti je rodila Silvija, nikdar prestala s šivanjem, kot bi pripravljala balo desetim otrokom. Sedaj boš ravno tako delala. Ne morda zato, ker se ti zdi potrebno pripraviti kar cel kup perila, temveč zato, ker v tistem sanjovem, otožnem duševnem stanju pred porodom, ni slajšega dela od tega. Ko šivaš tisto mehko platno in vdelavaš vanj čipkasto podlogo, se ti zdi, da čutiš že gorkoto telesca, ki ga bo to platno pokrivalo. — Zibelka bo ostala ista, a bogve kako jo boš preoblekla z novo svetlo svilo in pripravila umetniško vezano odevico.

Kako je v malih rečeh zrcali velika materina ljubezen! Vaše skrbno materinsko prizadevanje je, da pripravijo novorojenčku čim ugodnejše gnezdece. Toda veš, da je duhovni ambjent, v katerem bo to nežno bitje začelo svoje življenje, več vreden od sneznobelega platna? Ve matere bi se morale prizadevati, da ustvarite otroku tudi duhovno gnezdece miru in vedrosti. Ker boš morala vzgajati sedaj dve hčerki skupaj in je ena od njiju že pri pameti, ti hočem podati svoje misli o težavnosti tvojega dela.

Ta hip sem se spomnil tvojih besed: »Moje sovrstnice in jaz, žene in matere, smo bile skrbno vzgojene; učile smo se v znanosti in umetnosti, a kdo nam je kdaj spregovoril besedo o otroku?« — Vidiš, Marija, to je velika napaka. Ve ste žrtve pogrešene vzgoje, in z vami lahko postanejo žrtve tudi vaši otroci. Navajene ste ceniti otroka kot dragoceno igračo brez duše, ki je daleč proč od resničnega sveta, v katerem živite, in vam ni nič podobna. Mislite, da pusti otroka vse tisto, kar vas vznemirja in nadleguje, hladnega, mislite, da on nima oči, s katerimi vidi, in ušes, s katerimi sliši, da živo in prav na svoj način fantastično dojema okolico, ki ga obdaja kakršna je že, vesela ali žalostna.

Tudi ti, Marija, si kljub razsodnosti in ljubezni do hčerke prezrla globino in občutljivost človeške duše. Puščala si Silvijo navzočo pri brezkončnem razgovorjanju med teboj in tvojim možem. Kljub temu, da sta razpravljala v mejah dostojnosti, se je pojavila včasih z njegove strani brzdana nasilnost in jeza ter nervoznost s tvoje. Kakšno čudo je, če so v tem prenasičenem, električnem ozračju deklinci živci razdraženi do bolesti? Oprosti, če sem se dotaknil te točke.

Vem, kako ljubiš svojega moža in ne dvomim najmanj o njegovi ljubezni do tebe, toda — zastonj bi bilo prikrivati! — med takšnimi značajema, kot sta vajina, pride mnogokrat kaj navzkriž. Njegov je despotski, tvoj sicer ponižen, a ponosen. Ko sem bil nekega dne pri vas, spominjam se, je nastal prepirček radi tvojega brata. (Bojim se, da je prav on pogostokrat vzrok vajinega nesoglasja.) Julij je povzdignil nenavadno glas, in oči so se mu čudno svetile. Ti si bila bleda, glas ti je bil jokajoč. Jaz sem stal pri oknu in se delal brezbriznega. Kar naenkrat pride k meni Silvija, ki je stala prej v kotu. Silila me je, naj jo peljem v stran. Ko sva bila v sprememnici in se vajine razdražene besede niso več tako močno čule, me je objela z rokami in se pritisnila k meni. Takrat sem spoznal, da se vsa trese in so ji ustnice obledede. Skušal sem jo pomiriti in jo raztresti, objubil sem ji, da greva po sladoleh. Toda ko sva bila kakih sto korakov od hiše, me je zaprosila, naj jo peljem nazaj. Njene oči so zrle nepremično name, v njih sem bral tako živo prošnjo, da se ji nisem upal protiviti. O, gotovo: v njenem pogledu sem čital bojazen, da bi si vidva ne storila hudega med njeno odsotnostjo. Marija, radi svojih otrok brzday svoj ponos, ogni se prepegostega in razburljivega razpravljanja z možem. Če ti pa včasih to ne uspe, pazi vsaj, da niso navzoči otroci. Ti morajo vsaj misliti, da žive vedno v ljubeznavem in mirmem krogu svojcev. (Dalje prih.)

ORGANIZACIJA

Sestre sestram.

Celje. Z velikim veseljem smo pozdravile Orlice dan 16. septembra t.l. Saj je ta dan prinesel našemu krožku veselo vobodo, da imamo svoj dom. Dopoldan je bila slovesna skupna sv. maša, ki smo se je udeležile vse Orlice in Orličice z brati Orli. Po maši je bila slovesna blagoslovitev novega doma. Z lepimi nagovori v telovadnici so pozdravili Orli svoje prijatelje, se zahvalili dobrotnikom in obljubili smo vsi, da hočemo delati za splošno izobrazbo in vzgojo nam izročene mladine. Orlice imajo ljubko sobico, ki je kot naš najljubši prostor, kjer se vrše dekliski sestanki in seje. Na dan 29. oktobra smo obnovile posvetitev presv. Srcu Jezusovemu in mu iznova zatrdile vdanost in ljubezen. Saj če bomo delale z Njegov pomočjo, bo res naše delo blagoslovljeno in uspešno.

Vrste naših gojenk in mladenk se vedno množe. Za članice hočemo uvrstiti tudi nedeljske telovadne ure in dekliske sestanke, da omogočimo pristop tudi dekletom iz okolice, ki ne morejo med tednom in ob večerih od doma.

Pozdravljamo vse sestre Orlice in jih spodbujamo, da pridobe mnogo dobrih slo-

venskih deklet med svoje vrste, da kot zgledne junakinje po vzoru sv. Device Orleanke delajo za blagor svoje domovine, branijo vero in čuvajo deklisko čast.

Bož živi!

D R O B I Ž

Naš tolmač.

Invencija: iznajdba;
peripetija: preobrat, okrenitev usode;
permanentno: stalno, trajno;
mentor: vzgojitelj, vodnik;
intervenirati: vmes stopiti, posredovalno vmes poseči;
rachitis: angleška bolezen;
pastoral: pastirska pesem;
trio: trospev;
start: izhodišče, izhodna točka pri tekmah;
startati: odpeljati, odleteti.

Uredniška molčečnost.

Tadeja. »V a v g u s t u«, leposlovnna črtica v obliki dnevnika, se nam kljub nekaterim lepim stavkom ne zdi oblikovno in vsebinsko tako ulita, da bi bila primerna za naš list.

Miriam. »H r e p e n e n j e«. Pride, nekoliko okrajšano.

P. St. — Misli in čuvstva imate. Toda še vse bolj vre in kipi v Vas. Poslane reči niso docela zrele, zlasti sestavki v prozi, pa tudi pesmim manjka mnogo. »D o m a« morda — kot pesem razpoloženja je nekaj. »N e b o j e o p r a n o . . .« »z d a j j e v s e s l i v a s t o, p l a v o«. Takó?! »P l a v« v pomenu »v i š n j e v« ali »m o d e r«, je grda tučka iz nemške besede »blau«! — Sicer pa tudi mešate peezijo in prozo. Treba Vam bo veliko resnobnega, vztrajnega učenja, samovzgoje in močatosti, ako želite narodu res kaj koristiti s peresom.

Podgorska. Malo smo skrajšali, kakor vidite.

V oceno smo prejeli.

Učbenik češkega jezika. Za Ruse spisal prof. F. Zpěvák, za Slovence priredil prof. J. Orožen. V Ljubljani, 1928. Založila Jugosl. knjigarna. 178 strani. Cena nevez. 40 Din, vez. 50 Din.

Ob tisočletnici smrti češkega narodnega svetnika sv. Václava l. 1929 (tudi v čehoslov. republiki je ostal narodni praznik, 28. dan septembra) poromamo na njegov grob. Zdaj se vsi ti bodoči romarji žele naučiti češčine. Jugoslov. knjigarna nam je naredila veliko uslugo z omenjenim učbenikom. Prof. Orožnu smo tudi hvaležni, da je to lepo delo izvršil. Knjižica je na prvi pogled majhna, kar zgubi se ti skoraj v žepu, pa ima v sebi zelo, zelo dosti odlik. Ne muči nas brez potrebe *

slovniškimi pravili; jih je ravno prav. Vsa razlaga pravilna. In kar je redkost pri takih delih: knjiga je vseskozi zanimiva: komaj ti avtor pred oči postavi kak slovniški vzorec (sklanjatev ali spregatev), takoj sledi kako prikladno čtivo. Sploh je čtiva zelo dosti; srečna misel. Po tej metodi bo učenec prav kmalu samostojno čital česko knjigo. Izbrano je čtivo iz vseh raznih področij življenja: zdaj smo v Pragi, zdaj v češki vasi, zdaj pri raznih obrtnikih, zdaj na železnici, zdaj v hotelu... vse zato, da si pridobimo čimvečji zaklad besed. In ta je res velik. Če si bo učenec hotel sam sestaviti slovarček (in iz knjižice si ga bo lahko), bo imel s seboj izvrsten pripomoček pri potovanju. Berila so vsa prvovrstna: zastopani so najboljši češki pesniki in pisatelji. Učenec (učenka) bo iz knjižice spoznal precej slovstvene zgodovine češke in čital spise, polne domovinske ljubezni. — Naštevali bi lahko še in še prednosti tega res koristnega, praktičnega, zelo skrbno sestavljenega de.ca. Z ozirom na bogato vsebino cena ni previsoka. Oprema (Jugosl. tiskarna) je brezhibna.

Diferenc. slovarček zadaj (240 besed) pozdravljamo. Lahko bi dodal še n. pr. chudý (ubog), cestovati, stradati... Chytrý pomeni bolj zvit nego pameten. D.

Erjavec Fr. Zgodovina katoliškega gibanja na Slovenskem. V Ljubljani, 1928. Izdala in založila Prosvetna zveza. Strani 336. Cena broš. izvodu 50 Din, vezanemu pa 70 Din. — Veliki obiskovalca katoliškega gibanja, dr. J. E. Krek, je že pred vojno sprožil misel, da bi bilo nujno potrebno napisati zgodovino slov. kat. gibanja. Neodložljiva je pa postala taka zgodovina po vojni, saj smo začeli živeti s prevratom popočinoma novo dobo slovenske zgodovine. Tega dela se je lotil naš publicist Fr. Erjavec in sedaj leži pred nami njegovo delo. Razdeljeno je v štiri poglavja, namreč: I. Prvi početek katol. gibanja v Sloveniji (od l. 1848—1918), II. Oblikovanje slov. kat. gibanja (od l. 1879—1892), III. Razmah katoliškega gibanja (od l. 1892—1906) in IV. Zmaga katoliškega gibanja (od l. 1906—1918). V vsakem poglavju oriše pisatelj najprej avstrijsko politiko dotične dobe, nato splošno slovensko politiko, zatem pa katoliško gibanje, razvoj Slovencev v obmejnih deželah in kat. društveno in ljudsko prosvetno gibanje. V tem okviru obravnava avtor vse panoge slov. katol. gibanja, to je politično, delavsko, gospodarsko, dijaško, ljudsko-prosvetno itd., tako da dobimo res izčrpno sliko celokupnega razvoja, dela in uspehov. Na koncu knjige je dodan še kratek pregled razvoja Prosvetne zveze od prevrata do danes. — Erjavčevo delo nosi naslov »Zgodovina katol. gibanja

na Slovenskem«, dejansko nam pa nudi še mnogo več, kajti knjiga je prav za prav slika vsega slovenskega javnega življenja od leta 1848 do prevrata. In ravno v tem tiči njena velika vrednost, saj smo doslej od leta do leta bolj čutili pomanjkanje in potrebo take knjige. Potrebujemo jo vsakdo, kdor se le nekoliko zanima za javno življenje, aktivnim delavcem na kateremkoli polju bo pa pravi »vademekum«, saj je zbranega v njej tako ogromno velevažnega in velezanimivega gradiva, da jo bo odpiral vsakdo še in še. Pisana je z velikim ponosom, gladko in živahno, brez učenjaške navlake, vendar pa z vso temeljitostjo. Njena zunanja oblika je vzorna. Prepričani smo, da bo segel po tem delu vsak izobraženec in da bo zbudilo v vsej javnosti največjo pozornost. Ker je naklada jako omejena, naj si nabavi to dragoceno božično darilo vsakdo takoj, saj je cena vprav presenetljivo nizka.

Robert Linhardt, Goreči grm (Brennender Dornbusch). I. in II. del. So to govori, ki navajajo človeka, kako naj svoje življenje oblikuje v duhu evangelija. Govori so globoko premišljeni, zanimivi in zelo primerni za izobražene sestre, ki so v samoti morda navezane večkrat samo na tiskano besedo božjo. Oba zvezka skupaj staneta 5.50 Mark.

Leo Wolpert, Na potu domov (Unterwegs zur Heimat). Včasih v nedeljah popoldne si človek v tihoti zaželi prijatelja, prijateljice, da bi se ž njo razgovarjal o tistih večnih vprašanjih, ki so vedno zanimiva. Ta knjiga je taka prijateljica — tiha in potrpežljiva, z globokimi, nevsakdanjimi mislimi. Lepo božično darilo. Cena 4.40 Mark.

He'mut Fahsel, Zakon, ljubezen in spolno vprašanje (Ehe, Liebe und Sexualproblem). Ta vprašanja o zakonu, o ljubezni, o spolnih zadevah so danes preča in bridka bolj kot kdaj poprej. Jasnost v tem oziru in zdrava načela bi marsikateri duši dala mir. Zato knjigo toplo priporočam izobraženim sestram. Cena vez. 5.40 Mark.

Lucia Doxie, Ein Lebensbuch für junge Mädchen. Knjiga pisana v res dovršenem jeziku mi zelo ugaja. Vsebinska popolnoma odgovarja težnjam in vprašanjem 16 do 18 letnih deklet, ki pravkar doraščajo. Elegantna zunanja oblika in izbrana poglavja knjigo toplo priporočajo. Za praznike zelo primerno darilo. Cena vez. v platno 5 M.

Vse knjige: Herder-Verlag, Freiburg.

R. L. T.

A. Mav, Kje ste bili angelci? Otrokom in drugim za božič zapel A. M. Lepa, mirna skladba za petje. Zlasti za otroške prireditve in tudi za ožji družinski krog zelo primerna. Cena 3 Din. Toplo priporočamo.

Izhaja vsak mesec. — Za članice je list plačan s članarino, za druge znaša naročnina 25 Din, za mesečno prilogo 50 Din, če se naroči 20 izvodov (brez priloge) pod enim naslovom, le 20 Din; za inozemstvo 32 Din, s prilogo 64 Din. List izdaja Slovenska Orliška zveza (Anica Lebar) v Ljubljani. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljudskem domu.

Odgovorna urednica: Poženel Zora.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čeč.

Vsem bralcem bodi kot najbolj
priporočena manufakturna trgovina

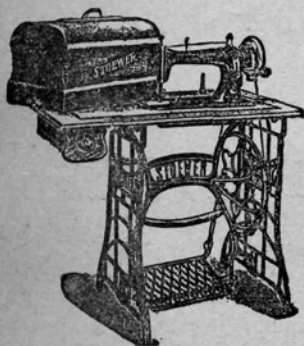
R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU“

Liubljana - Lingarjeva ulica

Pred škofijo 3 (poleg škof. palače)

Velika izbira volnenega, svilenega in perilnega blaga. Posebna zaloga bele kotenine za perilo, cvilha za žimnice, blaga za brisače, namiznih prtov, koltrov, flanelastih odej itd. / Zelo velika izbira vseh vrst nogavic. / Posebno ugoden je letos nakup vsled slavja 60 letnega obstoja te obče znane veletrgovine

15 letno jamstvo

Ugodni plačilni pogoji

Najcenejši je „STOEWER“ in „DÜRKOPP“ SIVALNI STROI ker je najboljši!

Vsled najpopolnejše precizne in solidne izdelave prekaša vse do sedaj poznane stroje. Poseben aparat za entlanje (všivavanje)

Pouk v vezenju brezplačen samo pri

LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova 6

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

NAJMODERNEJE UREJENO GRAFIČNO PODJETJE V SLOVENIJI

**TISKARNA - STEREOTIPIJA - ČRKOLIVNICA - BAKROTISKARNA
LITOGRAFIJA - OFFSET - FOTOLITOGRAFIJA - FOTOKEMIGRAFIJA**

TISKARNA: izdelovanje vseh vrst tiskovin, knjig, revij in časopisov, v preprostem in umetniškem tisku.

LITOGRAFIJA: izvrševanje vsakovrstnih ilustracijskih del, v eni ali več barvah, potom kameno-, offset- ali aluminijevega tiska kakor: plakatov, etiket, reklamnih tiskovin, raznih vrednostnih papirjev itd. po lastnih osnutkih kakor tudi po načrtih naročnikov.

KLIŠARNA dobavlja vsakovrstne klišeje po risbah, perorisih fotografijah, akvarelnih in oljnatih slikah za reprodukcijo v eno- ali večbarvnem tisku ter v poljubni velikosti in obliki

BAKROTISKARNA: Enobarvni bakrotisk najrazličnejših umetniških ilustracij kakor tudi časopisov, revij, prospektov, albumov, razglednic, propagandnih tiskovin itd itd

Zahtevajte
o vsaki trgovini izrečno le

Kolinsko cikorijo,

ki je res zelo dober in zdrav
pridatek h kavi

Zavarujte svoje življenje,
poslojpe, premičnine pri

Vzajemni zavarovalnici

v Ljubljani, Dunajska c. 17

Podružnice

ZAGREB, Pejačevićev trg broj 15
SARAJEVO, Vrbanja ulica broj 4
CELJE, Breg šte. 33

Nova založba

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kongresni trg 19
in podružnica Nove založbe, prej

I. Giontini

Ljubljana, Mestni trg

priporoča v nakup knjige in pisar-
niške potrebščine v bogati izbiri